

TILL: Årsmötet
DATUM: Mars 2009

ÅRSMÖTET FÖRESLÅS ARBETA I TRE BEREDNINGSGRUPPER. MOTIONER OCH FÖRSLAG DELAS UPP ENLIGT FÖLJANDE:

1. BEREDNINGSGRUPP POLICY

- 1.1 Arbeta för enskilda dödsdömda – *motion*
- 1.2 Irreguljära migranter i Sverige – *motion*
- 1.3 Kampanj mot kränkningar av romer – *motion*
- 1.4 Rapportering gällande Nordkorea – *motion*
- 1.5 Resolution till ICM angående abort – *förslag från styrelsen*
- 1.6 Riktlinjer för alkoholförtäring vid medlemsarrangemang – *förslag från styrelsen*
- 1.7 One Amnesty – Internationell handlingsplan (ISP) 2010–2016 – *förslag från styrelsen*

2. BEREDNINGSGRUPP ARBETSMETODER OCH DEMOKRATI

- 2.1 Förslag om två skramlingsdagar – *motion*
- 2.2 Mångfaldspolicy: diskriminering på grund av ålder och könsidentitet – *motion*
- 2.3 Förslag till nya riktlinjer för valberedningen – *förslag från styrelsen*
- 2.4 Förslag om att utreda huruvida svenska sektionens ordförande bör arvoderas – *förslag från styrelsen*
- 2.5 Resolution till ICM angående arvodering av den internationella styrelsen (IEC) – *förslag från styrelsen*
- 2.6 One Amnesty – Amnestys internationella demokrati – *förslag från styrelsen*

3. BEREDNINGSGRUPP EKONOMI OCH ORGANISATION

- 3.1 Uppdaterade direktiv för Granskningskommittén – *motion*
- 3.2 Effektiv och rättvis hushållning med bidrag till Amnesty – *motion*
- 3.3 Stadgeändring § 14.5 – *förslag från styrelsen*
- 3.4 Medlemsavgifterna 2010 – *förslag från styrelsen*
- 3.5 Dokumentation av förberedande telefonmöte – *förslag från styrelsen*
- 3.6 Grupperns ekonomi samt nya samverkansformer – *förslag från styrelsen*
- 3.7 One Amnesty – Global finansiell strategi 2010–2016 – *förslag från styrelsen*

Referensdokument till motioner och förslag finns att hitta på medlemssidorna, www.amnesty.se/internt.
 Vill du ha dem i pappersform kontakta Fredrik Jansson, 08-729 02 50.

TILL: Årsmötet

DATUM: Mars 2009

MOTIONER OCH FÖRLAG

BEREDNINGSGRUPP 1

1.1 ARBETA FÖR ENSKILDA DÖDSDÖMDA – MOTION

På grund av nya tekniska och medicinska landvinningar – främst DNA-tester – har det blivit möjligt att granska tidigare rättsfall. I USA har hittills 130 dödsdömda kunnat frigges efter att de befunnits vara oskyldiga till det brott som de dömts för. I genomsnitt har dessa dömda avtjänat 9 år i dödszell. Nick Yarris, som besökt svenska Amnesty, satt inspärrad i 21 år innan han frikändes. Men i några delstater har man i flera fall vägrat dömda personer att få en ny prövning. Medlemmar av grupp 168, Laholm, har i snart åtta år – och i samarbete med nationella organisationer för dödsstraffets avskaffande – arbetat med sådana fall. Det skulle underlätta om vi kunde göra det i Amnestys namn. De nationella organisationerna mot dödsstraffet har med framgång kombinerat arbetet för enskilda fall med det generella arbetet för dödsstraffets avskaffande. Amnesty borde kunna göra detsamma.

En motion med liknande innehåll avsågs av årsmötet 2008, enligt vår mening främst på grund av missförstånd och förvanskningar av saken. En genomgång av fjolårets argument kommer att distribueras vid årsmötet.

Årsmötet föreslås därför besluta

att det ges möjlighet för grupper att i Amnestys namn arbeta för enskilda dödsdömda som begärt granskning av bevismaterial och ny rättegång men ännu inte fått detta beviljat.

Åke Sintring

Bo Lindblom

Grupp 168, Laholm

Styrelsens yttrande

Arbetet gällande dödsstraffet har mycket hög prioritet inom Amnesty, inte minst när det gäller USA. Styrelsen förstår att motionären önskar kunna arbeta för dödsdömda i USA i Amnestys namn och att det skulle underlätta arbetet. Styrelsen vill peka på två viktiga aspekter att ta hänsyn till: trovärdighet och demokrati.

Idag fastställs prioriteringar och beslut gällande vilka fall Amnesty ska arbeta med av det internationella sekretariatet. Deras utredningsteam har ett nära samarbete med nationella organisationer som arbetar mot dödsstraff och även med de dödsdömdas advokater. Detta ligger till grund för den strategi som används i varje enskilt fall. Det är viktigt för Amnestys trovärdighet att det inte råder något tvivel om att beslut av det här slaget tas efter noga överväganden av alla de faktorer som kan spela in, till exempel strategiska överväganden gällande vad som kommer att vara mest verkningsfullt i det aktuella fallet. Kampanjer och annat påverkansarbete ska grunda sig i noggranna utredningar gjorda av Amnesty. Vi kan inte förvänta oss att den kompetensen, den överblicken och den processen för att säkerställa kvaliteten på besluten finns i varje enskild grupp.

Det går naturligtvis att ha synpunkter på de prioriteringar som görs av det internationella sekretariatet. Styrelsen menar dock att utveckling och förändring av våra arbetsmetoder ska göras på demokratisk väg genom att påverka hela Amnesty International och inte genom enskilda beslut som det som motionären föreslår.

Styrelsen avstyrker motionen.

1.2 IRREGULJÄRA MIGRANTER I SVERIGE – MOTION

I december 2008 trädde en ny lag om arbetskraftsinvandring i kraft. De irreguljära migranterna, de s.k. papperslösa, omfattas inte av lagen. Migrationsminister Tobias Billström föreslår att dessa ska återvända till sina hemländer och söka ett arbete i Sverige därifrån. Allt fler människor lever utanför de officiella systemen. De papperslösa syns inte i statistiken men uppskattas till mellan 10 000 och 30 000 i Sverige. Eftersom de varken har uppehållstillstånd eller medborgarskap, saknar de grundläggande mänskliga rättigheter som rätt till bostad, skola och sjukvård. Papperslösa är ingen enhetlig grupp. En del har fått avslag på sin asylansökan och valt att gå under jorden. Andra flyr hit därför att de i sitt hemland berövats möjlighet att försörja sig. Det de har gemensamt är att de hellre lever rättslöst i Sverige än återvänder till sitt hemland. I juli förra året antogs en ny lag vad gäller vård av asylsökande. Vårdlagen gäller inte vuxna asylsökande som fått avslag på sin ansökan, inte heller de papperslösa som valt att inte söka asyl men vistas här utan papper. Lagen innebär i praktiken att medicinsk personal ska behandla människor olika, efter deras juridiska ställning och inte efter deras behov av vård. De irreguljära migranternas svåra situation är dold för många.

Årsmötet föreslås därför besluta

att Amnesty aktivt arbetar för att belysa de irreguljära migranternas situation i Sverige och andra länder,

att Amnesty aktivt arbetar för att de irreguljära migranterna ska få ovillkorlig rätt till skola och hälsovård.

Sigbrit Nordvall

Amnesty grupp 129, Sandviken

Styrelsens yttrande

Styrelsen delar motionärens oro för de "irreguljära migranterna" i Sverige. Amnestys arbete för migranter utgår från ett diskrimineringsperspektiv och alla människors rätt till grundläggande mänskliga rättigheter. Amnesty arbetar med frågorna aktivt på flertal sätt, bland annat för att Sverige ska ratificera FN:s konvention om migrantarbetares och deras familjers rättigheter, och medverkar i *Rätt till vård*-initiativet tillsammans med ett stort antal andra organisationer. Amnesty arbetar för att alla barn som befinner sig i Sverige ska ges rätt att gå i skolan och har påpekat att det är diskriminerande att barn som aldrig sökt asyl eller innehaft uppehållstillstånd inte ska ha rätt till skolan, som det föreslås i en utredning. Likväl har Amnesty påpekat brister i lagen som trädde i kraft den 15 december 2008.

Amnesty har ingen åsikt om ländernas rätt till en kontrollerad migration men vi försvarar rätten till en rättsäker asylprocess och att ingen får utvisas till ett land där hon eller han riskerar att utsättas för allvarliga kränkningar av sina mänskliga rättigheter.

Styrelsen anser motionen besvarad.

1.3 KAMPANJ MOT KRÄNKNINGAR AV ROMER – MOTION

Den norska forskaren Jahn Otto Johansen ger i boken *Folket som ingen vill ha* en sammanfattande bild av de ofattbara kränkningar som romer i Östeuropa har utsatts för och fortfarande dagligen riskerar att utsättas för. På många håll har romer fått det svårare efter kommunismens fall. Då fanns lagstadgat arbete. Idag blir romer utestängda från arbeten, hänvisas till usla bostäder utan el och vatten i gettoliknande bostadsområden, där gatorna inte asfalteras, utsätts för våld utan att myndigheter ingriper, är rättslösa i rättssystemet och de första att utses till syndabockar och riskera att misshandlas och mördas av rasister. I Tjeckien och Slovakien är fördomar mot romer grundmurade. I Bulgarien går allt färre romska barn i skolan. När Jugoslavien föll samman försämrades romernas situation i alla länder utom Makedonien. Också som flyktingar riskerar romer att vara de första som avvisas när de söker asyl. Fattigdom och stigmatisering av romer ökar från dag till dag. Förföljelse och diskriminering är av en sådan omfattning att vi har svårt att förstå vidden av de färdor som romska familjer utsätts för.

Johansen visar också att västeuropeiska länder inte är utan skuld. Även om romer i Sverige inte får sina bostäder nerbrända, blir utsatta för ständiga hot och våld som myndigheter nonchalerar eller öppen diskriminering i skolor och på arbetsplatser, så florerar fördomar och ojämlig behandling av romer också i Sverige och andra västeuropeiska länder.

Under fjolåret genomförde Amnesty en mindre kampanj som handlade om hur romska barn i Slovakien placeras i undermåliga specialskolor. Men det räcker inte.

Årsmötet föreslås därför besluta

att svenska sektionen arbetar för att Amnesty International på bred bas engageras i en stor kampanj för att motverka diskriminering och påverka fördomsfulla attityder samt med kraft hävda romers mänskliga rättigheter i alla länder med romsk befolkning.

Anita Grünbaum
Amnesty grupp 129, Sandviken

Styrelsens yttrande

Vi delar motionärens oro över romernas utsatta situation och tycker att det är positivt att arbetet för romers rättigheter har prioriterats av Amnesty. Den svenska sektionen arbetar för romernas rättigheter på olika sätt, senast med en stor kampanj om rätten till utbildning i Slovakien och andra central- och östeuropeiska länder som redan har gett resultat i Slovakien. Inom ramen för Demand Dignity-kampanjen kommer frågor om romernas situation i Europa att tas upp. Styrelsen anser inte att vi ska i första hand prioritera romernas situation i Sverige eftersom situationen i några andra europeiska länder är så pass mycket svårare än i Sverige.

Styrelsen anser motionen besvarad.

1.4 RAPPORTERING GÄLLANDE NORDKOREA – MOTION

I ingressen till avsnittet om Nordkorea i Amnestys årsrapport 2006 står det:

"Fundamental rights including freedom of expression, association and movement continued to be denied. There were reports of public executions, widespread political imprisonment, torture and ill-treatment. Access by independent monitors continued to be restricted."

Två år senare, i årsrapporten 2008, kan vi om Nordkorea läsa följande:

"Systemic violations of human rights continued, including capital punishment, torture and the political and arbitrary use of imprisonment. Dissent of any kind, including leaving the country without permission and unauthorized assembly or association, was severely punished and national and international media were strictly controlled. Access by independent human rights monitors continued to be denied."

Vi har noterat att vid sökning på Amnestys internationella hemsida finner man under rubriken North Korea en lång rad rapporter om förhållanden i Kina, Japan, Taiwan och Sydkorea, men under perioden juli 2008 – februari 2009 inte en enda rapport om förhållanden eller händelser i Nordkorea. Vi har vidare noterat att såsom underlag till årsrapporternas omdömen måste Amnesty ändå ha en viss bevakning av vad som händer i Nordkorea, och vi har genom egna efterforskningar kunnat konstatera att det faktiskt inte är omöjligt att få fram en hel del pålitlig och aktuell information om tillståndet i landet. Detta blir inte mindre intressant av att nordkoreanska ledare tycks söka ett utvidgat samarbete med andra diktaturer, till exempel Burma.

Årsmötet föreslås därför besluta

att svenska styrelsen verkar för en viss uppgradering av bevakning och rapportering gällande Nordkorea, inte minst med tanke på att landet framstår som ett av de svåraste problemområdena i dagens värld då det gäller mänskliga rättigheter – detta enligt Amnestys egen rapportering i årsrapporterna.

Lars-Erik Jonsson
Bo Lindblom
Grupp 168, Laholm

Styrelsens yttrande

Möjligheterna för Amnesty att få fram tillförlitlig information om människorättssituationen är mycket begränsad, inte ens FN:s rapportör om Nordkorea blir insläppt i landet, men styrelsen delar motionärernas oro för den begränsade informationen om Nordkorea. Den svenska sektionen arbetar för att den internationella sekretariatet tydliggör hur och vilka länder som prioriteras och med vilka kriterier.

Styrelsen tillstyrker motionen

1.5 RESOLUTION TILL ICM ANGÅENDE ABORT – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Bakgrund

Frågan om hur Amnesty ska förhålla sig till abort, och till människorättskonsekvenserna av en restriktiv abortlagstiftning, har diskuterats i den internationella rörelsen sedan 2003. Diskussionen tog fart på allvar under det internationella rådsmötet (ICM) 2005, då man beslutade att dra igång en konsultationsprocess där alla sektioner skulle diskutera, utbilda sig och öka medvetenheten kring möjliga ställningstaganden för Amnesty rörande abort. Det internationella ordförandeforumet (Chairs Forum) gavs sedan mandat att besluta om ifall den internationella styrelsen (IEC) skulle ges tillstånd att anta en policy rörande abort eller ej. Den policy som de i såfall fick mandat att besluta om, begränsade vilka aspekter av abort Amnesty skulle kunna arbeta med. Dessa aspekter var:

1. avkriminalisering av abort,
2. tillgång till sjukvård vid komplikationer efter en abort, samt
3. laglig, säker och tillgänglig abort efter våldtäkt, incest eller vid fara för kvinnans liv.

Alla andra aspekter av abortfrågan skulle diskuteras på ICM 2007.

Det stod genast klart att det fanns djupa klyftor mellan sektionerna i frågan. Efter flera diskussioner och kompromisser antog IEC våren 2007 en policy rörande punkterna 1–3 ovan (POL 39/004/2007). Punkt 3 utvidgades till att inkludera risken för allvarlig och varaktig skada på kvinnans fysiska eller psykiska hälsa. Redan denna begränsade policy visade sig – av principiella eller praktiska skäl – vara mycket problematisk för många sektioner, vilket ledde till att man på ICM 2007 beslutade att avvakta med ytterligare policybeslut. ICM enades om att vi först måste pröva den nuvarande policyn i praktiken och att frågan måste mogna i rörelsen. Dessutom skulle en utvärdering av policyn ske inför planeringen av Dignity-kampanjen (ORG 52/001/2007).

En strategi för arbetet med sexuella och reproduktiva rättigheter, där arbetet rörande abort ingår, kom under hösten 2008 (POL 39/00/12008). Nyligen har också strategin för arbetet med mödradödlighet i samband med Dignity-kampanjen kommit (ACT 35/002/2009). Några ytterligare utvärderingar eller analyser väntas inte i nuläget.

Svenska sektionen diskuterade frågan på årsmötena 2006 och 2007. 2006 uttalade årsmötet att man på sikt önskade utvidga policyn från de ovanstående tre punkterna. Istället ville man ha en policy baserad på uppfattningen att kvinnans rätt till fysisk och psykisk integritet innefattar en rätt att avsluta sin graviditet och att abort därför ska vara laglig, säker och tillgänglig för alla kvinnor. Av denna anledning skrev sektionsstyrelsen, tillsammans med AI Italien, en resolution med den inriktningen till ICM 2007.

När det var dags för årsmöte i april 2007 stod det klart att frågan var än mer kontroversiell än väntat och att möjligheten att få igenom resolutionen på ICM 2007 var mycket liten. Styrelsen bad därför årsmötet om att få dra tillbaka resolutionen. Årsmötet beslöt att ge styrelsen mandat att innan eller under rådsmötet dra tillbaka resolutionen, men om styrelsen gjorde så skulle det vara med intentionen att lägga en ny resolution till ICM 2009. Dessutom skulle man verka för att en internationell konsekvensanalys av abortpolicyn gjordes. Av strategiska skäl valde då styrelsen att skriva om resolutionen och istället begära en analys av policyn inför den kommande Dignity-kampanjen. Förhoppningen var att en sådan analys skulle visa att policyn var otillräcklig för att kunna bedriva ett bra och trovärdigt arbete rörande mödradödlighet. Som nämndes ovan antogs detta förslag, sammanfogat med några andra resolutioner, på ICM 2007.

Varför styrelsen presenterar detta förslag

Eftersom årsmötet 2007 uttryckte att man ville fortsätta driva frågan om abortpolicyn på ICM 2009, har styrelsen skickat in en resolution om tillgång till säker och legal abort (se nedan). Efterhand som agendan för årets ICM blivit tydligare har vi kommit till slutsatsen att möjligheten att få igenom denna resolution på årets ICM är minimal. Det största skälet till detta är att ICM i år kommer fokusera på tre stora framtidsprocesser: Ett nytt demokratiskt system, en ny internationell handlingsplan (ISP) samt ett nytt ekonomiskt fördelningssystem. Förslagen har debatterats mycket internationellt, och mycket stort utrymme kommer krävas för att rörelsen ska kunna enas i dessa processer. Att i det läget presentera ytterligare ett – enligt många sektioner – mycket kontroversiellt förslag, som dessutom inte har någon anknytning till någon av de tre framtidsprocesserna, skulle kunna minska möjligheten att få igenom abortresolutionen på längre sikt.

Ett avslag i år gör det mycket svårt för oss att återkomma i frågan inom överskådlig framtid. Det kan till och med riskera att backa processen, då den abortpolicy vi har idag är öppen för tolkningar och eventuellt kommer att tolkas extensivt av det internationella sekretariatet (IS). Det finns stora sektioner, exempelvis Tyskland, som anser att IS har gjort en för vid tolkning av vår nuvarande policy och som säkerligen skulle ta möjligheten att uttrycka sitt missnöje med detta om abortpolicyn diskuterades på nytt redan i år. Dessutom har vi nyligen deltagit i internationella möten där stödet för vår resolution var mycket svagt. Vi kan

tillägga att den italienska sektionen, som skrev 2007 års resolution tillsammans med oss, fortfarande stödjer frågan men av ovanstående skäl inte vill lämna in en resolution i år.

Sammantaget anser styrelsen att det ligger i frågans intresse att avvakta och att återkomma med en resolution längre fram. Vi vill understryka att vi fullt ut stödjer årsmötesbeslutet från 2007 om att försöka utvidga policyn, och att det endast är av taktiska och strategiska skäl som vi rekommenderar att resolutionen återtas.

Förslag till beslut

att uppdra åt styrelsen att internationellt fortsätta att driva frågan om en abortpolicy baserad på uppfattningen att abort ska vara lagligt, säkert och tillgängligt för alla kvinnor,

att uppdra åt styrelsen att dra tillbaka resolutionen om tillgång till säker och legal abort som skickats in till ICM 2009,

att uppdra åt styrelsen att återkomma med en ICM-resolution i frågan så snart det är strategiskt möjligt.

Referenser:

ORG 52/003/2005: ICM Decision 3 Sexual and Reproductive Rights

POL 39/004/2007: AI and Sexual and reproductive rights: Recommended policy statement on selected aspects of abortion

ORG 52/001/2007: ICM Decision 3 Sexual and Reproductive Rights

POL 39/001/2008: Strategy for the implementation of AI's policy on sexual and reproductive rights

ACT 35/002/2009: Reproducing Poverty: Maternal Mortality & Human Rights, Draft Campaign Strategy

Bilagor:

1. Resolution on access to safe and legal abortion services
2. Översättning: Resolution om tillgång till säker och laglig abort

BILAGA 1

RESOLUTION ON ACCESS TO SAFE AND LEGAL ABORTION SERVICES

The International Council

RECOGNIZES that where a woman's access to safe and legal abortion services is restricted, her fundamental human rights may be at grave risk. Abortion services should therefore be legal, safe and accessible to all women free from coercion, discrimination and violence.

RECOGNIZES that a woman's access to abortion may be subject to reasonable restrictions.¹

INSTRUCTS the IEC to develop a policy consistent with such an approach, especially with regards to States' obligation to provide legal, safe and accessible health services to all women.

Explanatory note

AI's current policy statement on abortion (POL 39/004/2007) is an important but incomplete step towards a comprehensive position on women's sexual and reproductive rights.

Under our current policy, AI is able to act on some human rights violations relating to abortion, especially those linked to our work on violence against women. According to the policy AI would call on states to take all necessary measures to ensure that safe and legal abortion services are available, accessible, acceptable and of good quality for women who require them in cases of unwanted pregnancy as a result of rape, sexual assault or incest, and pregnancy which endangers the life of the woman (including risks of grave permanent injury to the physical or mental health of the woman).

However, we believe there is a need for a more inclusive approach. Our current policy does not take into account that an unwanted pregnancy may put at risk a woman's fundamental rights even if she has not been raped or if there is no proof of sexual abuse and if her life is not in direct danger because of the pregnancy. As the Decision 3 of ICM 2005 states: "the need for abortion in a large number of cases is a consequence of ... a lack of empowerment of women as well as of a lack of access to education and health services like contraception". All over the world, women and girls decide to undergo abortion as the only solution to their current situation, whether abortion is legal or not. Worldwide an estimated 70,000 women die as a consequence of unsafe abortion each year. In some countries up to 60% of all maternal deaths are due to unsafe abortions, and in addition, a vast number of women and girls are harmed for life as a result of unsafe abortions. Thus, when a woman is denied the right to make an independent and well-informed decision whether to continue or terminate her pregnancy, a wide range of her human rights are threatened.

Given the high number of maternal deaths that can be attributed to unsafe abortions, AI's current policy on SRR will not be sufficient in relation to our coming work on maternal mortality and the right to health, included in the global campaign on Human Dignity.

Amnesty International, Swedish Section

¹ "Reasonable restrictions" refer to the restrictions mentioned in paragraph 4 and 5 in AI's current policy statement on abortion (POL 39/004/2007) and include restrictions on gestational limits, some restrictions on sex-selective and disability-selective abortions, and restrictions that apply to the provision of all medical services.

BILAGA 2

RESOLUTION OM TILLGÅNG TILL SÄKER OCH LAGLIG ABORT

Det internationella rådsrådet

ERKÄNNER att när en kvinnas tillgång till en säker och laglig abort är begränsad, riskeras hennes mest grundläggande mänskliga rättigheter. Aborter ska därför göras lagliga, säkra och tillgängliga för alla kvinnor utan tvång, diskriminering och våld.

ERKÄNNER att kvinnans tillgång till abort kan vara föremål för vissa rimliga begränsningar.¹

UPPMANAR den internationella styrelsen (IEC) att enlighet med ovanstående angreppssätt utveckla en policy kring abort, i synnerhet beträffande staters skyldighet att erbjuda laglig, säker och tillgänglig hälsovård för alla kvinnor.

Förklaring

AI:s nuvarande abortpolicy (POL 39/004/2007) är ett viktigt men ofullständigt steg mot en helhetssyn på kvinnors sexuella och reproduktiva rättigheter.

Med vår nuvarande policy kan AI agera mot några av de MR-kränkningar som är relaterade till behovet av abort, speciellt sådana kränkningar som är förknippade med vårt arbete mot våld mot kvinnor. Utifrån denna policy kan AI kräva att stater vidtar alla nödvändiga åtgärder för att garantera att säkra och lagliga aborter blir tillgängliga, åtkomliga och av fullgod kvalitet för de kvinnor som blivit gravida till följd av våldtäkt, sexuella övergrepp eller incest samt vid en graviditet som utgör fara för kvinnans liv (inklusive risk för allvarlig och varaktig skada på kvinnans fysiska eller psykiska hälsa).

Vi anser att vi behöver ett mer heltäckande angreppssätt. Vår nuvarande policy tar inte med i beräkningen att en oönskad graviditet kan äventyra en kvinnas grundläggande rättigheter även när hon inte blivit utsatt för våldtäkt, när det inte finns några bevis för sexuellt utnyttjande eller då hennes liv inte hotas av graviditeten. Såsom fastslås i beslut 3 från det internationella rådsrådet 2005 så är "behovet av abort i många fall en konsekvens av kvinnors avsaknad av makt, utbildning och tillgång till hälsovård som exempelvis preventivmedel."

Över hela världen väljer kvinnor att genomgå abort som den enda utvägen ur deras situation, oavsett om detta är lagligt eller inte. Globalt räknar man med att osäkra aborter orsakar 70.000 kvinnors död årligen. I vissa länder är upp till 60% av alla graviditetsrelaterade dödsfall orsakade av osäkra aborter, och ett stort antal kvinnor får skador för livet. När en kvinna inte har rätt att ta ett självständigt och välinformerat beslut om huruvida hon ska fortsätta eller avsluta sin graviditet, hotas således flertalet av hennes mänskliga rättigheter.

Givet det stora antal dödsfall som orsakas av osäkra aborter, kommer inte AI:s nuvarande policy vara tillräcklig när vi ska börja arbeta med mödradödlighet och rätten till hälsa inom ramen för kampanjen Human Dignity.

Amnesty International, svenska sektionen

¹ Med "rimliga begränsningar" menas de begränsningar som nämns i paragraf 4 och 5 i AI:s nuvarande abortpolicy (POL 39/004/2007). Detta inkluderar begränsningar vad gäller fosterutveckling, vissa restriktioner avseende abort på kön eller handikapp, och regleringar som tillkommer alla typer av medicinsk behandling.

1.6 RIKTLINJER FÖR ALKOHOLFÖRTÄRING VID MEDLEMSARRANGEMANG INOM SVENSKA SEKTIONEN AV AMNESTY INTERNATIONAL – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Bakgrund

Årsmötet 2008 i Västerås beslutade att ge styrelsen i uppdrag att utarbeta ett förslag till policy för reglering av alkoholförtäring inom svenska Amnesty som styrelsen sedan skulle lägga fram till årsmötet 2009. Arbetet har skett tillsammans med ungdomsrådet och sekretariatet och vi har bland annat undersökt hur andra organisationer har valt att göra.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta:

att anta riktlinjer för alkoholförtäring vid medlemsarrangemang inom svenska sektionen av Amnesty International enligt förslag nedan.

RIKTLINJER FÖR ALKOHOLFÖRTÄRING VID MEDLEMSARRANGEMANG INOM SVENSKA SEKTIONEN AV AMNESTY INTERNATIONAL

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att reglera alkoholförtäring vid medlemsarrangemang så att alla medlemmar ska känna sig välkomna, inkluderade och trygga i samband med alla medlemsarrangemang.

Riktlinjerna omfattar inte anställda och det arbetsgivaransvar som är kopplat till användning av alkohol och droger under arbetstid på eller utanför sekretariatet. Det regleras i särskild personalpolicy.

Inledning, definitioner och begränsningar

Riktlinjerna gäller alla interna arrangemang som riktar sig till medlemmar inom Amnesty, t ex utbildningar, möten, årsmöte, träffar, läger, seminarier etc. Arrangemang omfattar aktiviteten enligt dagordning eller program och efterföljande social samvaro. Riktlinjerna omfattar social samvaro som sker i möteslokalerna och i särskilda lokaler som hyrts/lånats för social samvaro. Riktlinjerna gäller däremot inte om arrangemanget inte inkluderar social samvaro eller sådan sker spontant i externa lokaler. Riktlinjerna omfattar även externa aktiviteter, arrangerade av Amnesty.

Alkohol i samband med arrangemang

Alkohol får självklart inte förtäras under själva aktiviteten. Det finns däremot inga hinder mot att servera alkohol i samband med social samvaro efter aktiviteten i egna eller förhyrda lokaler. Om arrangemanget enbart eller huvudsakligen riktar sig till unga gäller andra regler, se nedan. I den information som går ut till anmälda deltagare ska det framgå om alkohol kommer att serveras.

Ledare/ansvariga ska vidta åtgärder för att undvika att deltagare känner sig exkluderade på grund av att de inte dricker alkohol. Ledare/ansvariga för arrangemang har alltid en skyldighet att hantera klagomål och omedelbart ingripa ifall någon tappar kontrollen över sitt drickande eller uppträder störande eller provocerande.

Alkohol i samband med arrangemang som enbart eller huvudsakligen riktar sig till unga

Amnestys definition av "unga" är medlemmar i åldrarna 14–25 år. Det hindrar dock inte att personer under 14 år och över 25 år kan medverka i samband med arrangemang som riktar sig till unga inom Amnesty, och dessa personer omfattas då självklart av samma regler. I Sverige är det inte tillåtet att dricka eller köpa alkohol före 18 års ålder, och detta gäller självklart även inom Amnesty. Alkohol ska inte förekomma i samband med arrangemang som riktar sig till personer under 18 år, även om en majoritet av deltagarna skulle vara myndiga. Målsmans underskrift krävs inte för att personer under 18 år ska delta på Amnestys arrangemang. Om någon allvarlig incident som inbegriper alkohol skulle inträffa har Amnesty dock en skyldighet att kontakta förälder/målsman angående detta.

Betalning av alkohol

- Amnesty ska inte betala för alkohol.
- I undantagsfall kan Amnesty dock stå för alkohol i måttlig omfattning, t ex en välkomstdrink, ett glas vin eller öl till maten.

Alkoholservering i samband med externa aktiviteter

Alkohol kan serveras i samband med externa aktiviteter som t ex konserter och fester, där Amnesty står som arrangör. Arrangerande enhet inom Amnesty har dock ett ansvar att se till att evenemanget följer gällande lagstiftning och föreskrifter, att agera preventivt mot de eventuella risker som kan vara förknippade med evenemanget, samt att omedelbart agera om några incidenter skulle inträffa.

1.7 ONE AMNESTY – INTERNATIONELL HANDLINGSPLAN (ISP) 2010–2016 – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Varför styrelsen presenterar detta förslag

Ett förslag till ny internationell handlingsplan (Integrated Strategic Plan, ISP) kommer att presenteras vid det internationella rådsmötet (ICM) i Turkiet i augusti 2009. Styrelsen vill med detta förslag att den svenska sektionens årsmöte ska ge den svenska ICM-delegationen ledning för sitt agerande.

Vi vill betona att mycket kan hända på vägen fram till ICM, och att vi ännu inte har några slutgiltiga förslag att ta ställning till. Årsmötets beslut blir därför ett övergripande inriktningsbeslut som fungerar som stöd för delegationen i de internationella diskussioner som kommer föras innan och under ICM.

Bakgrund

AI:s nuvarande ISP, *Globalizing Justice!*, sträcker sig fram till 2010. Planen antogs vid ICM 2003 och är en strategisk, övergripande plan som styr inriktningen på AI:s arbete. Planen omfattar både externa mål – exempelvis vilka MR-områden vi ska arbeta med – och interna mål, som handlar om hur Amnesty som organisation ska utvecklas. Den internationella handlingsplanen styr den svenska sektionens handlingsplan.

På ICM 2007 togs ett viktigt inriktningsbeslut som kallas ”Ett Amnesty – stärka AI:s globala planering” (One Amnesty: Strengthening AI’s Global Planning). Beslutet har delvis sin bakgrund i ett antal problem som några sektioner, bl a den svenska, såg med vår nuvarande ISP *Globalizing Justice!*. Beslutet innebär att AI inför den kommande ISP-perioden (2010–2016) ska ha på plats ett planeringssystem som:

- utvecklar tydliga strategiska och operationella globala strategier;
- förenar strategier, prioriteringar, kompetenser och resurser;
- stärker övervakning och utvärdering;
- bygger på en dynamisk och effektiv demokratisk grund;
- stärker rättighetsbärarnas¹ röst.

För att utarbeta den nya ISP:n tillsatte den internationella styrelsen (IEC) en internationell handlingsplanskommitté. Kommittén har under 2008, i konsultation med sektionerna, arbetat fram ett förslag till handlingsplan. Det utkast som lades fram under hösten 2008 möttes av stark kritik från många sektioner, bl a eftersom det föreslog ändringar i AI:s vision och åtagande, så som dessa uttrycks i stadgarna. Dessa ändringar finns därför inte med i det nya, och nu aktuella, förslaget. Det nu aktuella förslaget har skickats ut av IEC men är inte det slutgiltiga förslaget inför ICM. Ytterligare förändringar kan komma att ske efter en avslutande konsultationsomgång med sektionerna.

Det aktuella förslaget till handlingsplan

IEC:s förslag till handlingsplan består av en ”strategisk karta”, som innehåller 18 övergripande mål med tillhörande indikatorer (som ska möjliggöra mätning och utvärdering av måluppfyllelse). Fyra av dessa mål handlar om *vad* vi ska jobba med – vilka MR-områden vi ska fokusera på. De resterande målen handlar om *hur* vi ska arbeta och hur vi ska utveckla AI som organisation. Det är de senare målen som har diskuterats mest internationellt och som styrelsen ser som de mest kontroversiella.

Målen styrs av ett övergripande syfte eller högre mål, som ska styra allt vi ska göra under ISP-perioden. Detta syfte är att stärka rättighetsbärare som riskerar att få sina rättigheter kränkta och att stärka den globala MR-rörelsen. Planen innehåller också 7 *inriktningar* (directions) som allt vårt arbete ska styras mot. Genomförandet av handlingsplanen ska möjliggöra:

- Effektivt arbete med och för *rättighetsbärare* vars rättigheter hotas
- Aktivt *engagemang* hos en mer global och mångfaldig medlemskår
- *Partnerskap* i solidaritet med dem som delar våra värderingar
- Strategiskt arbete med *framväxande hot eller maktsfärer* som påverkar MR (ex. BRIC-länderna², klimatpåverkan, ekonomiska aktörer)
- Effektivt och kompetensbaserat *ledarskap* som tar ansvar
- *Effektiv kommunikation* med hjälp av ny teknologi
- Att vi når ut bredare och växer, både avseende resurser och kompetenser.

¹ Begreppet ”rättighetsbärare” (rights holders) återkommer även i IEC:s demokratiförslag. Det har diskuterats mycket i rörelsen hur begreppet ska förstås i just dessa sammanhang men vi tolkar det som ”individer som riskerar att utsättas för kränkningar”.

² Brasilien, Ryssland, Indien, Kina.

IEC anser att det är mycket viktigt att diskussionen om ISP:n förs på en övergripande, strategisk nivå. ISP:n handlar om den generella inriktningen på AI:s arbete. De mer konkreta målen och prioriteringarna ska beslutas om på operativ nivå, ute i verksamheten.

Kommentarer

Styrelsen tycker att detta förslag till ISP är betydligt bättre än det utkast som vi tidigare har kommenterat. Språket är klarare och tydligare, och vi är mycket nöjda med att inga stadgeförändringar föreslås. Vi har dock fortfarande en del frågor som inte besvaras i förslaget.

Styrelsen förstår IEC:s resonemang om att det är viktigt med tydliga gemensamma strategier och att ISP:n bör vara övergripande. En strategi som ska fungera i sex år kan inte vara för snäv eller detaljerad. Vi tror också att vi, genom att fokusera på den övergripande inriktningen, tydliggör vart Amnesty är på väg och lättare säkerställer att alla delar av rörelsen går åt samma håll. Samtidigt är det otvetydigt vad som inte omfattas av förslaget, och någonstans måste prioriteringar göras. Vilka av våra nuvarande arbetsområden ska vi arbeta mindre med eller helt plocka bort? Vem ska göra denna prioritering? Just på grund av den övergripande karaktären på ISP:n, tycker styrelsen att det är viktigt att det finns ett system för att säkerställa ett demokratiskt inflytande även när målen konkretiseras.

I vissa andra delar tycker vi att förslaget är svårtolkat. Styrelsen anser att det finns väldigt många obesvarade frågor vad gäller samarbeten och partnerskap. Vi är mycket positiva till att lära av andra och få nya infallsvinklar på vårt arbete. Vi tror också att partnerskap med andra organisationer gör oss mer effektiva och skapar större möjligheter att nå ut med vårt budskap. Samtidigt tycker vi att det är viktigt med riktlinjer för samarbeten och att förslaget behöver tydliggöra hur den föreslagna nya inriktningen skiljer sig från det vi gör idag. En rimlig tolkning av förslaget är att våra samarbeten ska bli fler och mer djupgående i framtiden. Hur långt ska dessa samarbeten sträcka sig och vilken riskanalys kommer att göras? Styrelsen stödjer tanken om strategiska partnerskap, men det är mycket viktigt att AI behåller sin identitet som en självständig organisation, både av demokratiska skäl och för att vi ska kunna bevara vår trovärdighet som opartiska. Detta anser vi vara av särskild vikt mot bakgrund av man också föreslår att AI ska bli bättre på att hitta lösningar på MR-problem, något som man kan tolka som att vi oftare ska komma med substantiella förslag om hur exempelvis ett visst politikområde skulle kunna utformas.

Vi har också vissa funderingar gällande det övergripande målet för ISP:n. Enligt förslaget ska "stärkandet av den globala MR-rörelsen" vara ett huvudmål för hela rörelsen de kommande sex åren. Ett sätt att tolka detta är att vår överordnade ambition blir att nå ut i nya delar av världen, till nya rörelser som vi inte har haft kontakt med, och på nya områden där vi inte arbetat så mycket tidigare. Detta kan i sig innebära något positivt. Men det är viktigt att komma ihåg att det samtidigt finns en uppsjö av andra MR-organisationer runt om i världen som jobbar på ett helt annat sätt och med andra frågor än vad AI gör. Vi tror att situationen för de mänskliga rättigheterna gynnas mest av att AI, som en del i en stor mångfald av MR-organisationer, arbetar utifrån vår specialistkompetens och vår specifika identitet i samarbete med andra. Även om vi måste utveckla nya kompetenser, måste vi också vara rädda om våra styrkor. Exempelvis är AI en medlemsorganisation. Vi är också en organisation som värnar om vår opartiskhet, vår internationella solidaritet och tillförlitligheten i vår rapportering. Utifrån bl a AI:s identitet som medlemsrörelse är vi exempelvis väldigt tveksamma till "franchising" av AI – att andra rörelser eller organisationer skulle kunna driva frågor i AI:s namn – även om detta sker med tydliga riktlinjer.

Eftersom det ännu är oklart exakt hur ISP:n ska förstås på ovanstående punkter, kommer styrelsen under perioden fram till ICM genom internationella kontakter försöka få klarhet i detta.

Förslag till beslut

att svenska sektionen ska verka för att prioriteringarna inom nästa ISP ska ske på ett transparent och demokratiskt sätt,
att svenska sektionen ska verka för att samarbeten och partnerskap inom nästa ISP ska ske utifrån tydliga riktlinjer, med riskmedvetenhet och försiktighet, så att vi kan behålla vår opartiskhet,
att svenska sektionen ska verka för att det övergripande syftet med ISP:n, och övriga relevanta mål, tydliggörs så att de reflekterar AI:s roll som en oberoende, medlemsbaserad MR-organisation som agerar i en global mångfald av MR-organisationer,
att svenska sektionen ska verka för att IEC:s förslag till ISP för 2010–2016 antas med ovanstående tydliggöranden och förändringar.

Referenser

POL 50/001/2009 ICM 2009 Circular 8: Draft Integrated Strategic Plan
 ICM 2007 Beslut 1: One Amnesty: Strengthening AI's Global Planning
 POL 50/002/2009: Draft ISP PowerPoint
 ICM 2003 Beslut 1: Globalizing Justice! Amnesty International Integrated Strategic Plan 2004–2010

BEREDNINGSGRUPP 2

2.1 FÖRSLAG TILL TVÅ SKRAMLINGSDAGAR – MOTION

Amnesty ska synas och höras ute i samhället. Aktivitetsdagarna den 10 oktober och 10 december är speciella sådana tillfällen, men dessa är oftast förlagda inomhus, och då når vi i allmänhet inte ut till så många. Mycket bra tillfällen var också de årligen återkommande böss-skramlardagarna som vi tidigare haft. Då mötte vi oftast en bredare allmänhet som vi informerade om vår verksamhet. Vi värvade medlemmar och samlade in pengar. Dessa dagar förstärkte känslan av gemenskap hos oss medlemmar och det bidrog till att vi bättre kunde nå allmänheten med vår verksamhet.

Årsmötet föreslås därför besluta

att Amnesty i Sverige från och med 2009 ska ha två årliga insamlingsdagar, förslagsvis i maj och september.

Kerstin Bäckström
Grupp 251 i Härnösand

Styrelsens yttrande

Vi delar motionärens syn om vikten av ett väl synligt Amnesty som når ut till en bred allmänhet. Enligt våra nationella handlingsplaner ska vi årligen ha tre till fyra nationella aktivitetsdagar som samordnas av sekretariatet och gäller för hela Sverige. Under dessa aktivitetsdagar ligger fokus just på att nå ut till så många som möjligt, att informera om vår verksamhet samt att väcka opinion. Skramling, lika väl som andra metoder för pengainsamling, kan givetvis förekomma vid dessa tillfällen, men bör inte uppta varje enskild aktivitetsdag fullständigt.

Dock är det givetvis alltid möjligt för de enskilda grupperna att antingen självständigt eller i samarbete med andra grupper anordna egna, årligen återkommande skramlingsdagar om de så önskar.

Styrelsen avstyrker förslaget.

2.2 MÅNGFALDSPOLICY: DISKRIMINERING PÅ GRUND AV ÅLDER OCH KÖNSIDENTITET – MOTION

Amnestys årsmöte 2005 antog en mångfaldspolicy för svenska sektionen av Amnesty. Det är givetvis mycket positivt att organisationen har en sådan policy och vi menar att innehållet i policyn är bra förutom att den bör kompletteras när det gäller vilka diskrimineringsgrunder Amnesty ska jobba emot internt.

Punkt 5 i mångfaldspolicyn har följande lydelse:

“Inga former av negativ särbehandling eller diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, utbildning, social bakgrund, religion, sexuell läggning eller funktionshinder ska förekomma.”

Sedan 1 januari 2009 så har Sverige en sammanhållen lag mot diskriminering. Två nya typer av diskriminering blev då förbjudna, nämligen på grund av ålder och könsidentitet. Det senare är till för skydda transpersoner, alltså personer som biologiskt tillhör ett kön, men helt eller delvis identifierar sig med det andra könet.

Debatten om de här två typerna av diskriminering var inte så vanlig i samhället 2005 så det är nog orsaken till att det inte redan är med i mångfaldspolicyn. Men idag bör vi inte utelämna det i ett så centralt dokument. Mycket tyder på att både diskriminering av äldre och transpersoner är vanligt och det kan givetvis även existera inom Amnesty. Det har dessutom ett värde i sig att synliggöra de här typerna av diskriminering som ibland blir bortglömda.

Årsmötet föreslås därför besluta

att ändra punkt 5 i mångfaldspolicy till följande lydelse:

“Inga former av negativ särbehandling eller diskriminering på grund av kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, utbildning, social bakgrund, religion, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder ska förekomma”

Grupp 142 – HBT-gruppen i Malmö

Styrelsens yttrande:

Sektionsstyrelsen välkomnar motionärernas förslag om att lägga till ett förbud mot negativ särbehandling eller diskriminering p g a könsidentitet samt ålder till mångfaldspolicyn för den svenska sektionen av Amnesty. Förslaget är, såsom motionärerna påpekar, väl i linje med Sveriges nya lagstiftning rörande förbud mot diskriminering. Sektionsstyrelsen anser att det är viktigt att även lägga till ett förbud mot negativ särbehandling samt diskriminering p g a könsuttryck då detta skulle göra skyddet för transpersoner mer omfattande i vår policy.

Det är idag vanligt att skilja mellan diskriminering p g a könsidentitet eller könsuttryck. Begreppet könsidentitet används för att benämna en persons självupplevda könstillhörighet, d v s det kön som en person anser sig tillhöra och väljer att identifiera sig som. Många människor upplever sitt kön som en betydelsefull del av den egna identiteten. De flesta identifierar sig som det kön som definierades på BB men inte alla, något som självklart måste respekteras.

Hur man väljer att uttrycka sitt kön kan sägas vara en persons könsuttryck. Sociala normer kring hur vi uttrycker kön såsom kläder, kroppsspråk, smink, frisyren etc kan vara ett hinder för människor att fritt uttrycka sin personlighet. Omgivningen har ofta en stark förväntan på att sociala och biologiska könsmarkörer ska vara samstämmiga. Avsteg från normer om könsuttryck kan leda till trakasserier och diskriminering, vilket inte kan tolereras inom Amnesty.

Styrelsen föreslår därför årsmötet:

att ändra punkt 5 i mångfaldspolicyn för Amnestys svenska sektion till lydelsen: *"Inga former av negativ särbehandling eller diskriminering på grund av kön, könsidentitet, könsuttryck, etnisk tillhörighet, utbildning, social bakgrund, religion, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder ska förekomma."*

2.3 FÖRSLAG TILL NYA RIKTLINJER FÖR VALBEREDNINGEN – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Förslag till beslut

att anta riktlinjer för valberedningen i enlighet med nedanstående förslag

att riktlinjerna för valberedningen endast kan ändras genom årsmötesbeslut

Om styrelsens förslag angående nya samverkansformer antas av årsmötet och det därmed inte finns några distriktsombud som kan utgöra "valberedningens valberedning" föreslås årsmötet dessutom besluta

att ändra sektionens stadgar enligt följande (text som ska tas bort är överstruken):

7.4 Följande handlingar skall utsändas till alla grupper, distrikt och årsmötesdeltagare samt göras tillgängliga för medlemmarna senast fyra veckor före årsmötet:

- styrelsens verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning [...]
- valberedningens förslag avseende stadgeenliga val (utom val till valberedningen)
- distriktens förslag avseende valberedningen

Varför detta förslag presenteras – förklaring från styrelsen

Valberedningen i svenska Amnesty har till uppgift att föreslå kandidater till olika förtroendeuppdrag som ska väljas på årsmötet. Det har hittills varit oklart vem som beslutat om de riktlinjer som valberedningen arbetat efter och vem som ansvarar för att dessa hålls aktuella. Den senaste versionen av valberedningens riktlinjer är från 2001 och det framgår inte av dessa riktlinjer vem som beslutat om dem och vem som har rätt att göra ändringar i dem.

De senaste åren har kraven på frivilligorganisationer ökat inom flera olika områden. Enligt FRII:s (Frivilligorganisationernas Insamlingsråd) kvalitetskod ska valberedningens arbete vägledas genom ett styrdokument. Processen ska vara transparent och systematisk, och valberedningen ska sträva efter jämn könsfördelning och mångfald.

På årsmötet 2008 fick styrelsen i uppdrag att i samråd med valberedningen tillsätta en arbetsgrupp som vid årsmötet 2009 skulle presentera ett förslag till nya riktlinjer för valberedningens arbete. En uppdragsgrupp tillsattes i början på hösten 2008. Enligt det direktiv som styrelsen och valberedningen tog fram framgår att uppdragsgruppen skulle lämna ett förslag direkt till årsmötet. Det är detta färdiga förslag som styrelsen nu lägger fram. Styrelsen har valt att inte yttra sig gällande uppdragsgruppens förslag, utifrån den process som vi beskrivit ovan.

Uppdraget – rapportering från uppdragsgruppen

Styrelsen tillsatte i samråd med valberedningen en arbetsgrupp som fick i uppdrag:

Att ta fram ett förslag till riktlinjer för valberedningens arbete samt för distriktsombudens arbete med att föreslå valberedning. Förslaget ska läggas fram till årsmötet 2009. I förslaget till riktlinjer ska även framgå hur revideringar av dessa kan genomföras framöver.

Arbetsgruppens arbete och förslag

Förslaget har utarbetats av Ulrika Sturesdotter Andersson, Åsa Vinge och Andreas Drufva. Värdefulla synpunkter på förslaget har lämnats av Dan Grundin på sekretariatet.

Arbetsgruppen har inhämtat skriftliga underlag från valberedning och styrelse och satt sig in i den praxis valberedningen arbetar utifrån idag. Arbetsgruppen har också orienterat sig om riktlinjer för valberedningar i andra föreningar.

Arbetsgruppen har i sitt förslag strävat efter att i så liten mån som möjligt detaljreglera valberedningens arbete utan lagt fokus på att utforma riktlinjer som gör processen mer transparent.

Enligt direktivet skulle tillsättande av valberedning särskilt beaktas givet osäkerheten i distriktsfrågan. Arbetsgruppens förslag på lösning av det problemet är en stadgeändring som helt enkelt går ut på att man stryker "distriktens" i punkt 7.4. Medlemmarna kan istället uppmanas att inkomma med förslag avseende valberedning. Valberedningen tillsätts alltså av årsmötet, med eller utan tidigare inkommet förslag från medlemmarna.

FÖRSLAG TILL RIKTLINJER FÖR VALBEREDNINGEN I DEN SVENSKA SEKTIONEN AV AMNESTY INTERNATIONAL

1. Övergripande ansvar och syfte

Valberedningen ska vara en strategisk grupp förtroendevalda, som genom sina förslag på kandidater till olika förtroendeuppdrag inom föreningen verkar för föreningens utveckling och förnyelse.

2. Val av valberedning

Valberedningens tillsättning, sammansättning och uppdrag regleras i sektionens stadgar.

3. Uppgifter

Allmänt

Valberedningen ska

- arbeta i enlighet med internationella direktiv inom Amnesty, riktlinjer från samverkansorganisationerna FRII och SFI, samt riktlinjer och policies antagna av svenska sektionen.
- inte enbart förlita sig på nomineringar från medlemmarna utan arbeta proaktivt och aktivt under hela mandatperioden
- i början av verksamhetsåret lägga upp en plan för arbetet under året
- informera medlemmarna om syftet med valberedningen
- genom kontakter med organisationen (t ex medlemmar, förtroendevalda och anställda) skaffa sig en uppfattning om dels hur föreningens verksamhet fungerar och vilka behov som finns av förnyelse och kompetens, dels hur de förtroendevalda sköter sina uppdrag. Resultatet ska sammanställas i en behovsanalys.

Kandidater och nomineringar

Valberedningen ska

- efter upprättad behovsrapport upprätta en eller flera profiler för de kandidater man söker
- i god tid innan årsmötet underrätta medlemmarna om de kommande valen samt profilerna för de kandidater man söker. Kontaktuppgifter till den/de av valberedningens ledamöter som svarar på frågor under nomineringstiden ska framgå i uppdraget. Nomineringar ska vara valberedningen tillhanda senast den tio veckor innan årsmötet
- senast tio veckor innan årsmötet tillfråga samtliga styrelseledamöter samt revisorer och deras ersättare om de står till förfogande för förnyat mandat.

Urval

Valberedningen kontakter de aktuella kandidaterna (nominerade och egna) och presenterar arbetsuppgifterna. Det är mycket angeläget att tydligt presentera föreningens organisation, arbetssätt och vad uppgiften kräver i form av kunskap, tidsåtgång och engagemang.

Med hjälp av de metoder (frågeformulär, intervjuer, tester etc.) valberedningen valt utvärderas kandidaterna; efter detta fattar valberedningen beslut om sitt förslag.

Inför årsmötet

Valberedningens förslag ska delges medlemmarna innan årsmötet, utskicket samordnas med övriga handlingar. Till förslaget ska bifogas förteckning över samtliga nominerade personer samt presentation av föreslagna kandidater.

På årsmötet

Valberedningen ska

- vara representerad på årsmötet
- innan man presenterar sitt förslag informera årsmötet om sin sammansättning, arbetssätt och resultatet av den behovsanalys man gjort
- redogöra för eventuella jävförhållanden
- föredra sitt förslag samt övriga nomineringar för årsmötet

4. Åtagande

Ledamot av valberedningen

- har ansvar för att valberedningens uppdrag fullföljs
- Valberedningens ledamöter erbjuds varje år att delta i en utbildning med fokus på rekrytering, gruppssammansättning och mångfald. Utbildningen erbjuds även till lokala valberedningar inom den svenska sektionen. Utbildningen tillhandahålls genom sekretariatet.
- ska behandla känslig information om enskilda personer som framkommer genom valberedningens arbete konfidentiellt
- ska inte vara anställd av Amnesty eller inneha andra förtroendeuppdrag på sektionsnivå
- ska tydligt deklarerera eventuella jävförhållanden

Hela valberedningen

Valberedningen ska rapportera viktiga händelser inom sitt ansvarsområde till medlemmarna (nya riktlinjer, förtroendevalda som avgår, fyllnadsval etc).

Valberedningen ska årligen utvärdera riktlinjerna. Eventuella ändringar i dessa riktlinjer kan föreslås av valberedningen eller övriga medlemmar i föreningen. Förändringsförslag läggs fram till årsmötet i form av motion eller förslag.

2.4 FÖRSLAG OM ATT UTREDA HURUVIDA SVENSKA SEKTIONENS ORDFÖRANDE BÖR ARVODERAS – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Bakgrund

Svenska sektionen har skickat in en resolution till ICM, det internationella rådsmötet, med förslag om att utreda frågan om IEC:s, den internationella styrelsens, ledamöter bör arvoderas i framtiden. Många av argumenten är tillämpbara även på svenska sektionen och ett antal medlemmar har vid ett flertal tillfällen under året frågat styrelsen om det är rimligt att förvänta sig att sektionens ordförande ska utföra sitt uppdrag helt ideellt. Frågan har därmed kommit upp om vi inte borde börja arvodera den svenska sektionens ordförande.

Sektionsstyrelsen ansvarar för att leda rörelsen och representera medlemmarna mellan årsmötena. Ordförande har det yttersta ansvaret, vilket innebär att många strategiska inriktningsbeslut passerar denne och att denne måste vara mycket väl insatt i verksamheten. De senaste decennierna har Amnesty vuxit och blivit en alltmer professionell organisation, vilket har ökat kraven på såväl sekretariat som styrelse. Det gör att styrelsen, och i synnerhet ordförande, idag har en krävande och växande arbetsbörda. Samtidigt har vi, till skillnad från många andra organisationer, behållit traditionen med en icke-arvoderad styrelse.

Genom att arvodera sektionsordförande (exempelvis för att möjliggöra för denne att reducera den tid hon/han lägger ner på sin ordinarie sysselsättning något, såsom med exempelvis 20%) skulle styrelsens roll stärkas. Möjligheten att på bästa demokratiska sätt representera medlemmarna skulle också öka. Samtidigt skulle man förhoppningsvis kunna öka mångfalden bland ordförandekandidater, genom att möjliggöra också för personer som har en krävande arbetssituation eller familjesituation att kunna kandidera till posten utan att detta skulle kunna få negativa ekonomiska konsekvenser för denne.

Det finns även argument som talar emot en arvodering av ordförande. Dit hör exempelvis att det kan ändra på "frivilligandan" i organisationen, att det kan ändra dynamiken i styrelsen (med en arvoderad ordförande och styrelseledamöter som inte är arvoderade) och att det innebär ökade omkostnader.

Det finns också en rad praktiska frågor som skulle behöva utredas, kring lämplig form och nivå för ersättning.

Styrelsen ser goda argument för att behålla nuvarande ordning, men också för att under några år pröva en annan modell. Vi har inte tagit ställning till frågan, men tycker utifrån den faktiska arbetsbördan som idag vilar på ordförande och de förfrågningar som kommit det senaste året att det vore bra att låta en uppdragsgrupp närmare se över möjligheten till arvodering av ordförande.

Styrelsen föreslår:

att årsmötet uppdrar åt styrelsen att tillsätta en uppdragsgrupp för att utreda frågan om arvodering av sektionens ordförande.

2.5 RESOLUTION TILL ICM ANGÅENDE ARVODERING AV DEN INTERNATIONELLA STYRELSEN (IEC) – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Styrelsen föreslår:

att årsmötet tillstyrker styrelsens förslag till resolution angående arvodering av den internationella styrelsen (IEC) inför ICM 2009 enligt nedan följande lydelse.

RESOLUTION ANGÅENDE ARVODERING AV DEN INTERNATIONELLA STYRELSEN (IEC)

Det internationella rådsrådet

UPPDRAR ÅT den internationella styrelsen (IEC) att tillsätta en utredning avseende frågan om arvodering av IEC och framlägga ett förslag i frågan inför 2011 års internationella rådsmöte (ICM).

Förklarande kommentarer

Vid varje ICM väljs den internationella styrelsen och uppdras att leda rörelsen samt fungera som medlemmarnas samlade röst till nästa ICM. Under denna period är IEC bland annat ansvarig för Amnesty Internationals globala inriktning och utveckling vilket inkluderar implementeringen av den internationella handlingsplanen, säkerställandet av en solid hantering av rörelsens finanser samt att ange prioriteringar för och övervaka det internationella sekretariatets (IS) arbete.

Medan vår organisation växt och blivit alltmer professionell, har strukturerna för beslutsfattandet inte ändrats i samma takt för att klara av utmaningarna som tillväxten medfört. Detta innebär att den stora arbetsmängd som redan tidigare avkrävdes av IEC har blivit ännu större. Trots den centrala betydelsen av IEC:s arbete och dess krävande uppdrag, utgår det för närvarande ingen ersättning för detta och styrelsens medlemmar är följaktligen förväntade att utföra dessa uppgifter under fritiden. Vår uppfattning är att en arvodering av den internationella styrelsen på ett bättre sätt skulle spegla de krav som idag ställs på IEC och på samma gång lätta styrelsemedlemmarnas arbetsbörda något.

Arvodering skulle också innebära att personer som överväger att kandidera men som inte gör det på grund av tidsbrist eller ekonomiska skäl, har möjligheten att ställa upp till val i framtiden. Den nuvarande situationen kan utgöra hinder mot ytterligare ansträngningar att öka mångfalden i organisationens högsta beslutsfattandenivåer. En sådan utvidgning av den möjliga rekryteringsbasen för den internationella styrelsens medlemmar skulle göra det möjligt för personer tillhörande olika bakgrunder och sektioner att kandidera och därmed erbjuda en större valmöjlighet för sektionerna. Detta skulle inte bara stärka den demokratiska processen, utan även öka mångfalden inom IEC, vilket i sin tur utgör en väsentlig målsättning för One Amnesty-processen. Om vi verkligen eftersträvar att bli en global och mångfaldig rörelse, måste detta reflekteras i vårt högsta styrande organ.

Kritik kan riktas mot de kostnader som kan tillkomma till följd av förslaget. Detta måste självklart tas under övervägande av dem som åläggs att studera frågan. Med tanke på den internationella budgetens storlek, bör möjligheten att arvodera IEC dock inte avvisas utan vidare. Därutöver finns det åtminstone ytterligare två möjliga argument mot arvoderingen av IEC. Det ena är att ett sådant system skulle påverka dess medlemmars opartiskhet. Det andra är att en arvodering skulle kunna innebära en risk för uppkomsten av ett tvåskiktat medlemskap, med en liten elit som mottar pengar för att utföra ett arbete som andra aktiva

medlemmar utför ideellt.

Dessa argument är värda att fundera på, men beror på hur stor kompensation den internationella styrelsens medlemmar skulle få. Författarna till denna resolution har knappast i åtanke att IEC-ledamöterna ska erbjudas full lön. Ersättningen skulle snarare ungefärligt motsvara den tidsmängd de annars skulle ägna åt sina ordinarie arbeten. Därför borde summan inte påverka IEC-medlemmarnas omdömen eller ge upphov till en känsla av upphöjd status. Kompensationen skulle helt enkelt utgöra ett erkännande av den arbetsbörda och de krav resten av rörelsen ställer på dem.

2.6 ONE AMNESTY – AMNESTYS INTERNATIONELLA DEMOKRATI – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Varför styrelsen presenterar detta förslag

Ett förslag om hur Amnestys demokrati kan förbättras kommer att presenteras vid det internationella rådsmötet (ICM) i Turkiet i augusti 2009. Styrelsen vill med detta förslag att den svenska sektionens årsmöte ska ge den svenska ICM-delegationen ledning för sitt agerande.

Vi vill betona att mycket kan hända på vägen fram till ICM, och att vi ännu inte har några slutgiltiga förslag att ta ställning till. Årsmötets beslut blir därför ett övergripande inriktningsbeslut som fungerar som stöd för delegationen i de internationella diskussioner som kommer föras innan och under ICM.

Bakgrund

Amnestys högsta beslutande organ är det internationella rådsmötet (ICM) som äger rum vartannat år. Där har sektionerna och strukturerna rösträtt utifrån antalet medlemmar eller antalet grupper, beroende på vilket som är högst. Alla är garanterade en röst och de största sektionerna kan som mest ha sex röster. Den internationella styrelsen (IEC) består av nio ledamöter som väljs på perioder om två år på ICM.

Vid ICM 2007 fattades ett beslut om att Amnesty International inför den kommande internationella handlingsplanperioden (2010–16) ska ha infört ett demokratiskt beslutsfattande som:

- utvecklar tydliga strategiska och operationella globala strategier;
- förenar strategier, prioriteringar, kompetenser och resurser;
- stärker övervakning och utvärdering;
- bygger på en dynamisk och effektiv demokratisk grund;
- stärker rättighetsbärarnas röst

Utifrån det beslutet tillsatte den internationella styrelsen den internationella kommittén för att stärka demokratin (ICSD). Kommittén har under 2008, i konsultation med sektionerna, arbetat fram ett förslag på hur Amnestys demokrati kan förbättras. I februari 2009 lämnade kommittén sin slutrapport till IEC. I och med det har kommittén slutfört sitt arbete.

Det aktuella förslaget

Det förslag som läggs fram till ICM 2009 är IEC:s förslag. IEC betonar att flera av de förändringar som de finner grundläggande för att uppnå ett mer demokratiskt Amnesty handlar mer om att förändra vår kultur än om att förändra våra stadgar. De har också ansett att det bästa sättet att förbättra Amnestys demokrati är att ta ett par steg i taget.

IEC stödjer en del av de förändringar som ICSD presenterat samtidigt som de avstår från att stödja andra. I enlighet med ICSD menar IEC att Amnestys demokrati bör bygga på följande sju principer:

1. Vårt beslutsfattande ska alltid fokusera på hur de kan påverka människorättsläget i världen.
2. Vi ska bli bättre på att inkludera interna och externa intressenter, d v s internationella medlemmar, externa människorättsförsvarare eller personer som riskerar kränkningar.
3. Vi ska bli mer medvetna om betydelsen av mångfald och jämställdhet.
4. Vår beslutsfattandekultur ska präglas av meningsfullt deltagande.
5. Vi behöver förbättra transparensen i våra beslutsgångar.
6. Vi måste ha ett tydligare ansvarsutkrävande.

7. Vi ska vara så effektiva som möjligt.

Vidare föreslår IEC ett par huvudsakliga förändringar som de är övertygade kommer att stärka Amnestys demokrati:

- Att det maximala antalet röster en sektion kan ha vid internationella rådsmötet minskas från sex till fyra samt att den maximala delegationsstorleken per sektion minskas från åtta till sex delegater.
- Detta ger plats för ett par representanter för de internationella medlemmarna, d v s Amnesty medlemmar som inte tillhör någon sektion eller struktur, som idag inte finns representerade vid ICM. Dessa kommer att ha rösträtt.
- Vidare ger detta plats för upp till 50 externa människorättsförfvarare eller personer som riskerar kränkningar att delta. Dessa kommer inte ha rösträtt och kommer att utses av IEC.
- Att IEC:s ledamöter väljs på en fyraårsperiod istället för den nuvarande tvåårsperioden. Ungefär hälften av IEC skulle väljas på varje ICM.
- Att en ny internationell valberedning (INC), som skapas och utses av ICM, kommer ansvara för att finna kandidater till IEC som är en blandning av Amnestyaktivister, personer med särskild kompetens samt externa människorättsaktivister och personer som riskerar kränkningar.
- Att det internationella ordförandemötet (Chairs Forum) utvidgas med tre representanter för de internationella medlemmarna som har rösträtt samt 15 externa människorättsaktivister och personer som riskerar kränkningar som inte har rösträtt.
- Den viktigaste funktion för Chairs Forum blir att sektionerna och strukturerna håller varandra ansvariga för hur den internationella handlingsplanen implementeras.
- Ett nytt globalt forum (Global Forum) skapas för internetbaserad diskussion och konsultation för alla Amnestys intressenter.

Kommentarer

Styrelsen har tillsammans med en av styrelsen utsedd demokratigrupp följt ICSD:s arbete, konsulterat med sektionens medlemmar, samt skickat skriftliga kommentarer på ICSD:s arbetsdokument. En central fråga som svenska styrelsen och flera andra sektioner har drivit är att Chairs Forum ska bevaras och stärkas. I IEC:s förslag finns nu Chairs Forum kvar och dess huvudsakliga uppgift föreslås bli att hålla sektionerna och strukturerna ansvariga för att de globala strategiska målen genomförs vilket styrelsen anser är viktigt eftersom det idag finns stora brister i hur sektionerna och strukturerna hålls ansvariga. Styrelsen menar vidare att Chairs Forum – som befinner sig i en unik position då den har en fot i den globala rörelsen och en fot i sektionerna samtidigt som den befinner sig på den nivå där globala strategier implementeras – kan och bör inneha en större demokratisk funktion inom rörelsen.

Styrelsen instämmer med IEC att Amnestys beslutsfattandekultur måste förändras. Amnesty kan kännas som en alltför sluten och inåtriktad organisation, åtminstone vad gäller våra internationella beslutsstrukturer. Dessutom kan de mycket formella beslutsprocesserna vara exkluderande för de som inte är vana vid den europeiska folkrörelsetraditionen eller inte har ett av arbetsspråken som modersmål.

Styrelsen ställer sig dock frågande till om de förslag som IEC föreslår kommer att stärka Amnestys demokrati. IEC:s förslag handlar i första hand om att på flera olika nivåer bjuda in externa intressenter. Dessa inkluderar representanter för externa människorättsförfvarare eller personer som blivit utsatta för eller riskerar allvarliga kränkningar. Styrelsen anser att Amnesty ska bli bättre på att samarbeta med andra och vända sig till externa intressenter för konsultation. Däremot menar styrelsen att Amnesty inte ska öppna upp sina beslutande fora för icke-medlemmar. I IEC:s förslag föreslås icke-medlemmar inte ha rösträtt, däremot har det diskuterats huruvida icke-medlemmar i framtiden ska vara röstberättigade i såväl internationella som nationella sammanhang. Styrelsen ser med oro på den utveckling som uppstår om det inte längre är medlemmarna som ska ha inflytande och ta beslut i organisationen. Styrelsen menar att det är medlemmarna som ger Amnesty legitimitet. Den risk styrelsen ser är att Amnesty tenderar att bli en expertorganisation där demokratin i praktiken får stå tillbaka.

Vidare föreslår IEC att de som är internationella medlemmar och ofta bor i länder där Amnesty inte kan eller får etablera någon verksamhet ska få möjlighet att vara representerade i Amnestys beslutsfattande organ. De internationella medlemmarna föreslås även få rösträtt. Styrelsen är försiktigt positiv till detta förslag. Idag saknar de internationella medlemmarna inflytande i beslutande fora och det är önskvärt att hitta en lösning där även de får inflytande. Styrelsen menar dock att det är en svår uppgift att hitta en bra form för hur de internationella medlemmarna ska väljas.

En av de principer som IEC tar upp som Amnestys demokrati bör bygga på är den om "impact" – att vårt beslutsfattande alltid ska fokusera på vilken effekt det får på människorättsläget i världen. Styrelsen delar uppfattningen att vi alltid måste vara medvetna om vilka konsekvenser våra beslut får, men menar samtidigt att det är viktigt att skilja på de beslut vi fattar och formen för hur besluten fattas. Styrelsen menar att detta är en principiellt viktig fråga kring vilken demokrati vi vill ha och tar tacksamt emot synpunkter på detta.

IEC föreslår att IEC:s ledamöter ska väljas till fyraåriga mandatperioder för att stärka kunskapsnivån bland ledamöterna och minska den stora omsättningen av ledamöter som nu råder. Styrelsen bedömer att det både skulle bli svårare att hitta kandidater i allmänhet, men även att hitta en mångfald bland kandidaterna i synnerhet om mandatperioden skulle förlängas till fyra år. På denna punkt har dock IEC begärt in kommentarer från sektionerna till mitten av april, därför är det oklart hur det slutliga förslaget kommer att se ut. På grund av att IEC:s förslag därmed inte är färdigställt ber vi årsmötet om förtroende för att föra sektionens talan på den och eventuella andra punkter som kan uppstå.

Styrelsen ser ett stort behov av att stärka Amnestys demokrati i enlighet med beslut 2 från ICM 2007. Om detta ska ske är det angeläget att IEC får ändrade förutsättningar för att bedriva sitt arbete. Styrelsen har i en resolution till rådsrådet lämnat ett förslag om att det bör utredas huruvida IEC:s ledamöter bör arvoderas.

Förslag till beslut

att svenska sektionen ska verka för att externa intressenter konsulteras i större utsträckning än idag men att de inte ska ha en plats i våra beslutande organ.

att svenska sektionen ska verka för att Chairs Forums demokratiska funktion stärks.

att svenska sektionen ska verka för att IEC:s förslag om demokrati antas med ovanstående förändringar.

Referenser

1. Decision 2/2007 ICM
2. ORG 50/002/2009 Implementing One Amnesty: IEC proposals on governance and democracy
3. ORG 82/002/2009 Strengthening Amnesty International's Democracy: ICSD final report to the IEC
4. ORG 82/001/2009 Strengthening Amnesty International's Democracy: ICSD final report to the IEC, Executive Summary

Ordlista

Chairs Forum – internationella ordförandeforumet

ICM (International Council Meeting) – internationella rådsrådet

ICSD (International Committee for Strengthening Democracy) – internationella kommittén för att stärka demokratin

IEC (International Executive Committee) – internationella styrelsen

INC (International Nominations Committee) – internationella valberedningen

BEREDNINGSGRUPP 3

3.1 UPPDATERADE DIREKTIV FÖR GRANSKNINGSKOMMITTÉN – MOTION

Gällande direktiv för Granskningskommittén antogs av årsmötet 1996. Kommittén benämndes då Finansutskottet. Året därpå ändrades namnet utan att ändra direktivets innehåll. Granskningskommittén föreslår härmed en uppdatering med två mindre ändringar. Den ena förändringen är att byta ut ordet "räkenskaper" till "ekonomi". Den andra förändringen vi föreslår är att stryka punkten "– vara remissinstans i frågor inom Finansutskottets verksamhetsområde". Granskningskommittén kan när det är lämpligt med fördel yttra sig i remisser från styrelsen riktade till hela den svenska Amnestyrörelsen, men bör för att uppfattas som opartisk inte fungera som en särskild remissinstans åt styrelsen. Granskningskommittén har i praktiken heller aldrig fungerat som en sådan särskild remissinstans, så den punkten är onödig att ha med i direktivet.

Årsmötet föreslås därför besluta

att följande direktiv ska gälla för Granskningskommitténs verksamhet:

Granskningskommittén ska följa upp och för medlemmarna redovisa Svenska sektionens och Svenska Amnestifondens ekonomi och förvaltning genom att

- granska att verksamheten bedrivs i enlighet med Amnestys stadgar, med intentioner och mål i handlingsplanen, med årsmötesbeslut och med övriga beslut som är styrande för verksamhetens inriktning
- granska att verksamheten löpande utvärderas och rapporteras till berörda
- granska utfallet av och eventuella avvikelser i sektionens och fondens budget, dess orsaker och det resultat dessa har för svenska Amnesty
- granska att verksamheten bedrivs i ändamålsenliga former och med ändamålsenliga rutiner

- granska att berörda delar av sektionen erhåller relevant information om verksamheten och den ekonomiska utvecklingen
- skriftligen och löpande rapportera om sina iakttagelser och slutsatser till respektive styrelse
- skriftligen rapportera om sin verksamhet, sina iakttagelser och slutsatser till årsmötet avseende det föregående verksamhetsåret och till budgetmötet såvitt avser sektionen, avseende det innevarande räkenskapsårets första och andra tertiäl.

Dessutom ska Granskningskommittén utföra särskilda granskningar eller utredningar på uppdrag av årsmöte eller budgetmöte.

Granskningskommittén

Styrelsens yttrande

Styrelsen avstår från att yttra sig.

3.2 EFFEKTIV OCH RÄTTVIS HUSHÅLLNING MED BIDRAG TILL AMNESTY – MOTION

Världen genomgår drastiska förändringar och för att behålla Amnestys trovärdighet och aktualitet måste vi som organisation aktivt se över hur vi på bästa sätt använder våra resurser. För att behålla det förtroende våra bidragsgivare har gett oss måste vi se till att deras pengar används på ett ansvarsfullt sätt genom att de gör så stor nytta som möjligt. Flera gånger har medlemmar reagerat över hur slösaktigt vi inom svenska sektionen spenderat dessa pengar, exempelvis på dyra hotell, överproduktion och onödigt dyrt kampanjmaterial. Eftersom vi är en utav de rikare sektionerna som faktiskt haft råd med denna lyx borde vi ta vårt ansvar och se till att pengarna fördelas rättvisare inom organisationen.

Årsmötet föreslås därför besluta:

att svenska sektionen inom Amnesty aktivt verkar för en öppnare syn på organisationens ekonomi där rika sektioner delar med sig av sina tillgångar så att pengarna hamnar där de behövs och gör störst nytta,

att vi som sektion aktivt tar ställning för ett sådant synsätt på nästa ICM.

Anna Olsson

Amnesty grupp 129, Sandviken

Styrelsens yttrande

Styrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av att värna vår trovärdighet och att detta är nära sammankopplat med hur vi använder våra resurser. Styrelsens förslag till detta årsmöte angående grupperns insamling och redovisning syftar till att säkerställa att de medel vi samlar in används på ett korrekt sätt och att allmänhet och medlemmar kan få insyn i hur medlen används. Vi känner inte igen oss i motionärens beskrivning av att den svenska sektionen använder sina medel på ett oansvarigt sätt. Anställda och förtroendevalda inom den svenska sektionen strävar alltid efter att finna prisvärda och rimliga alternativ för vår verksamhet, oavsett om det gäller resor, boende och möten eller material i samband med kampanjer. Vi samarbetar med företag som kan ge oss kraftigt reducerade priser utan att kompromissa med kvaliteten på materialet, något som är viktigt för att vi ska få genomslagskraft i vårt påverkansarbete för mänskliga rättigheter.

Styrelsen instämmer med motionären om att frågan om hur Amnestys medel används ska ses i ett större sammanhang. Vi menar att den svenska sektionen redan verkar i enlighet med de två att-satser som motionären föreslår och vi anser därför motionen besvarad. Vi vill hänvisa till styrelsens förslag till årsmötet angående förslaget till det internationella rådsrådet (ICM) om hur Amnesty International framöver ska säkerställa att hela organisationens pengar används där de gör mest nytta (Assessment to distribution). Detta är en utveckling som vi välkomnar och som vi anser går i linje med det synsätt som den svenska sektionen gett uttryck för vid internationella kontakter under de senaste åren.

Styrelsen anser motionen besvarad.

3.3 STADGEÄNDRING § 14.5 – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Bakgrund

I december 2008 gjorde Stiftelsen för insamlingskontroll (SFI) sektionen uppmärksam på att våra stadgar inte klart och tydligt anger vad som ska hända med sektionens tillgångar i den händelse både den svenska sektionen och Amnesty International upplösts.

Enligt § 2 i SFI:s föreskrifter för 90-konto ska ideella föreningar ha en föreskrift i stadgarna innebärande att om organisationen upphör ska tillgångarna disponeras på sätt som överensstämmer med föreningens ändamål.

Styrelsen föreslår därför ett tillägg till sektionens stadgar, paragraf 14.5, enligt nedanstående. Tillägget är kursiverat.

14.5 I händelse av upplösning skall efter avvecklingen sektionens resterande tillgångar tillfalla Amnesty International, och arkiv, protokoll och övriga handlingar överlämnas till Amnesty International. Om även Amnesty International upplösts, skall tillgångarna ges till ändamål *som överensstämmer med Amnesty Internationals vision och åtagande*, varom beslut fattas av årsmötet med enkel majoritet, och handlingar av hemlig natur förstöras.

Förslag till beslut

att göra ovanstående förändring av stadgarnas paragraf 14.5.

3.4 MEDLEMSAVGIFTERNA 2010 – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Bakgrund

Medlemsavgifterna i Amnesty har sedan 1998 varit 240 kr/år för helbetalande och 160 kr/år för delbetalande. Sedan 2001 har sektionen medvetet satsat på att få så många medlemmar som möjligt över till autogiro. Ett medlemskap via autogiro kostar 20 kr/mån, eller 240 kr/år, och är en relativt låg "tröskel" för att komma in i organisationen. De flesta medlemmar betalar dock mer än 20 kr/mån på autogiro och bidrar på så sätt även till sektionens gåvointäkter via autogiro. Den sista december 2008 betalade närmare 83% av sektionens medlemmar sin avgift via autogiro.

Den delbetalande avgiften omfattar efter beslut på årsmötet 2005 enbart personer under 20 år och är ett alternativ för unga som inte har möjlighet att betala via autogiro.

Mot bakgrund av den framgångsrika satsningen på medlemskap via autogiro och beslutet om delbetalande avgift från årsmötet 2005, föreslår styrelsen att medlemsavgifterna kvarstår oförändrade för år 2010.

Förslag till beslut

att den helbetalande medlemsavgiften hålls oförändrad till 240 kronor per år för 2010, samt

att den delbetalande medlemsavgiften hålls oförändrad till 160 kronor per år för 2010 och omfattar personer under 20 år.

3.5 DOKUMENTATION AV FÖRBEREDANDE TELEFONMÖTE – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Bakgrund

På årsmötet i Härnösand 2003 tog årsmötet beslutet att styrelsen i någon form ska dokumentera det förberedande telefonmöte som hålls inför varje styrelsemöte. Anteckningarna innehåller generellt sett inga diskussioner utan handlar om hur agendan ska disponeras, vem som gör vad i fråga om underlag till mötet samt vem som ansvarar för agendapunkterna under själva mötet. Noteringarna från telefonmötena finns idag att läsa på Amnestys hemsida under "Styrelsens hörna".

Anledningen till granskningskommitténs förslag var att öka transparensen kring styrelsens arbete i samband med att en tidigare arbetsform med fasta utskott (A, B, C, D) och styrelsens arbetsutskott (AU) togs bort.

Styrelsen har under 2008 gjort en översyn av sin kommunikation med medlemmarna. Målet har varit att förbättra tydligheten och transparensen kring styrelsearbetet. Denna ambition ledde till att styrelsen sedan september 2008 skriver ett nyhetsbrev

Styrelsen informerar efter varje styrelsemöte. Detta tillsammans med informationen i agenda till och protokoll från styrelsemötet gör styrelsen anser att dokumentationskravet för det förberedande telefonmötet har spelat ut sin roll.

Förslag till beslut

att ta bort kravet på dokumentation av det förberedande telefonmötet.

3.6 FÖRSLAG ANGÅENDE GRUPPERS EKONOMI SAMT NYA SAMVERKANSFORMER – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Styrelsens förslag till årsmötet

Vi föreslår nya riktlinjer för de grupper som vill fortsätta att ha egen ekonomi med insamling till eget konto. Vi föreslår också att grupper ska kunna välja att inte ha någon insamling till eget konto utan endast till 90-kontot. Vi föreslår dessutom att distrikten ersätts med frivilliga samverkansgrupper.

Bakgrund

Vid årsmötet i Västerås fattades följande beslut:

- att uppdraga åt styrelsen att arbeta vidare med frågorna om redovisningsregler, Ett Amnesty och organisationsöversyn för att förverkliga visionen om en transparent, flexibel, attraktiv och effektiv organisation, och återkomma till årsmötet 2009 med konkreta förslag,
- att det arbetet ska bedrivas genom bred konsultation med aktivister på olika nivåer i organisationen,
- att konsultationen ska ske bland annat genom tillsättandet av en referensgrupp, bestående av minst fyra representanter för grupper/enheter med olika ekonomiska förutsättningar.

En av styrelsen utsedd uppdragsgrupp har under året arbetat med denna organisationsöversyn i samråd med sekretariatet och en referensgrupp (gruppen presenteras i slutet av detta dokument) och i konsultation med rörelsen, bland annat i samband med aktivistseminarium, distriktsombudsmöte och budgetmöte.

Utgångspunkten för uppdragsgruppen och för de förslag som styrelsen nu lägger har varit att underlätta för aktivister och ta tillvara på den kompetens som finns inom rörelsen, att Amnesty ska vara en organisation som är rättvis och transparent och enkel, tydlig och logisk. Förslagen strävar inte efter en helt ny organisation utan snarare efter att tydliggöra och förenkla den vi har.

En fråga som styrelsen diskuterat i samband med organisationsöversynen är vilka konsekvenser våra förslag kan få för Amnestys demokrati. Medlemsinflytande är centralt inom Amnesty och även i fortsättningen kommer medlemmar att ha möjlighet att diskutera och påverka i forum som årsmötet, budgetmötet, aktivismseminarium och genom lokala och tematiska möten. Frågan om Amnesty ska gå över till ett system med representativ demokrati har varit uppe till årsmötesdiskussion några gånger utan att vinna stöd hos årsmötet. Det är möjligt att vårt förslag angående distrikten gör det svårare att i framtiden införa representativ demokrati. Vi menar dock att distrikten är så olika varandra att det redan idag är svårt att använda dem för ett sådant system.

Grupper med och utan insamling till eget konto

Amnestys förtroende hos allmänheten är beroende av att vi tydligt kan redovisa hur mycket pengar vi samlar in och hur dessa används. Det ställs höga krav på frivilligorganisationer från bland annat Stiftelsen för insamlingskontroll (SFI), Frivilligorganisationernas insamlingsråd (FRIL) och INGO Accountability Charter. På årsmötet 2006 beslöts därför att samtliga grupper/enheter som samlar in pengar i Amnestys namn ska till sekretariatet redovisa sin ekonomi i ett årligt bokslut.

Tack vare dessa redovisningar vet vi nu att 223 grupper och distrikt tillsammans samlade in 5 mkr år 2007 utöver de 53 mkr som sektionen redovisade som intäkter i årsredovisningen det året. Utifrån de 170 redovisningar som per 2009-03-01 kommit till sekretariatet vet vi att intäkterna i grupperna och distrikten har intäkter på nästan 9 mkr år 2008 (se tabeller sist i dokumentet). Det är alltså väsentliga summor som hanteras av grupper och distrikt. Styrelsen bedömer att nästa steg i att få en bättre redovisning av rörelsens ekonomi är dels att skapa klarhet i att grupper som hanterar pengar på ett annat konto än sektionens 90-konto är egna juridiska personer, dels att kvaliteten på gruppernas redovisning förbättras.

Grupper som är egna juridiska personer är ansvariga för sin egen ekonomi och redovisning, som inte integreras med sektionens. För att det inte ska råda några oklarheter om detta, vilket styrelsen uppfattar att det gör, vill vi att grupperna som vill fortsätta att ha egen ekonomi med insamling till eget konto antar nya stadgar för gruppen, se bilaga 1. Styrelsen ser ett stort värde i att samtliga grupper med egen ekonomi har samma stadgar.

Grupper som inte vill samla in pengar till eget konto kan välja att inte vara juridiska personer. Istället bildar de en grupp genom anmälan till sekretariatet med ett enkelt förfarande. De slipper då formalia i form av stadgar, styrelse och redovisning. När de samlar in pengar så gör de detta direkt till sektionens 90-konto. För att finansiera sin verksamhet kan de på ett förenklat sätt ansöka om ett aktivitetsbidrag som inte behöver redovisas i efterhand.

Distrikten ersätts med frivilliga samverkansgrupper

Det finns många mycket väl fungerade distrikt och samarbeten mellan grupper. Det är viktigt för organisationen att det arbete som görs inom ramen för dessa grupperingar fortsätter. Samtidigt finns det en oklarhet kring distriktens roll och det finns distrikt som tar energi från medlemmarna snarare än underlättar arbetet. Vi vill därför göra samarbeten mellan grupper frivilliga så att de distrikt som fungerar bra kan fortsätta sitt arbete och att de som fungerar mindre bra kan finna nya samarbetsformer.

Vi föreslår att dagens obligatoriska distrikt ersätts med en frivillig arbetsform som vi kallar geografisk samverkansgrupp. En samverkansgrupp består av minst två grupper och tar namn efter sin geografiska hemvist med suffixet -grupperna, till exempel Malmögrupperna, Värmlandsgrupperna, Västra Stockholmsgrupperna eller liknande. Vi uppmuntrar distrikt och andra lokala samarbeten att fortsätta sin verksamhet som en samverkansgrupp, om detta är vad medlemmarna vill.

I vårt förslag finns även fortsättningsvis möjlighet till egen ekonomi och eget konto för de geografiska samverkansgrupper som så vill, med samma villkor som för grupper. Vi är medvetna om att samverkansgrupp kan bestå av både sådana grupper som har egen ekonomi och sådana som har valt att endast samla in pengar till sektionens 90-konto. Det är upp till samverkansgruppen att besluta hur den gemensamma ekonomin då ska fungera, med eventuella bidrag/avgifter från grupperna som ingår.

Eftersom distriktsombuden tidigare haft till uppgift att föreslå kandidater till valberedningen så krävs en ny rutin gällande detta, om distrikten försvinner som obligatorisk struktur. Vi föreslår att årsmötespresidiet får till uppgift att presentera kandidater till poster i valberedningen. De ska samla in nomineringar under årsmötet och presentera dem likvärdigt. Deras uppgift skiljer sig därmed från valberedningen som ju genomför en urvalsprocess och presenterar färdiga förslag till olika förtroendeorgan.

Åtgärder utöver styrelsens förslag till årsmötet

Utöver de förslag som styrelsen nu lägger till årsmötet så har översynen resulterat i ett antal åtgärder som styrelsen kommer att genomföra men som inte kräver årsmötesbeslut:

Villkor och roller för specialgrupper, temagrupper och nätverk kommer att förtydligas.

Styrelsen har beslutat att grupper som väljer att inte bedriva insamling till eget konto (och därför inte är redovisningsskyldiga) har möjlighet att få ett aktivitetsbidrag om högst 2000 kronor per år för sin verksamhet. Detta bidrag kvitteras ut genom ett intyg till sekretariatet, underskrivet av minst två av gruppens medlemmar, som beskriver på vilket sätt pengarna ska användas för Amnestys ändamål. Bidraget behöver inte redovisas i efterhand. Styrelsen har stämt av att denna konstruktion är förenlig med god redovisning med sektionens revisor.

Styrelsen har även fattat ett inriktningsbeslut som poängterar vikten av att sekretariatets aktivt stödjer aktivismen i hela Sverige. Styrelsens vision är en uppdelning av landet i fyra regioner: Syd, Väst, Öst och Nord. Regionerna är en struktur för att sekretariatet ska kunna stödja aktivisterna med en del av de uppgifter som formellt har legat på distrikten (t ex gruppbyggande, informationsmöten och utbildningar). Där det finns välfungerande distrikt idag hoppas vi att de nya flexibla samverkansgrupperna fortsätter att driva så mycket arbete som möjligt. Där sådan lokal samverkan saknas hoppas vi kunna stimulera till mer aktivism och nya grupper genom ett regionalt sekretariatsstöd.

Styrelsen föreslår årsmötet besluta:

1. **att** alla grupper (arbetsgrupper, specialgrupper, ungdomsgrupper, temagrupper, samordningar och övriga grupper inom sektionen) och distrikt/samverkansgrupper senast den 31 december 2009 meddelar sekretariatet om de avser att ha egen ekonomi med rätt att samla in pengar till eget konto, eller inte.
2. **att** grupper som vill ha egen ekonomi med rätt att samla in pengar till ett eget konto ska uppfylla följande krav:
 - a. gruppen/enheten ska anta stadgar enligt den standardmall som sektionsstyrelsen fastställer (se bilaga 1)
 - b. minst en medlem i gruppen/enheten ska vara myndig
 - c. grupper med intäkter som inte når upp till 50 000 kronor per kalenderår ska upprätta ett förenklat bokslut som kan revideras av en lekmanrevisor (samma regler som idag). En mall för förenklat bokslut tillhandahålls av sekretariatet.
 - d. grupper med intäkter som överstiger 50 000 kronor per kalenderår ska upprätta ett årsbokslut enligt bokföringslagen och få det reviderat av en kvalificerad revisor.
 - e. gruppen ska inkomma med ett bokslut enligt ovan till sekretariatet senast den 15 februari varje år

3. **att** befintliga grupper som vill fortsätta att ha möjligheten att samla in pengar till eget konto från och med den 1 januari 2010 ska inkomma med kopia på mötesprotokoll, där gruppens styrelse och antagna stadgar framgår, till sekretariatet senast den 31 december 2009.
4. **att** grupper som bildas efter 31 december 2009 och som vill ha möjlighet att samla in pengar till eget konto ska meddela detta till sekretariatet utan dröjsmål genom att inkomma med kopia på mötesprotokoll, där gruppens styrelse och antagna stadgar framgår.
5. **att** de grupper som *inte* vill ha en egen ekonomi med insamling till eget konto ska inkomma till sekretariatet med ett avslutande bokslut för innevarande år samt avsluta sitt/sina konton och skicka resterande medel till sektionens 90-konto.
6. **att** distrikten som begrepp försvinner och ersätts med geografiska samverkansgrupper där det är frivilligt för grupperna att vara med.
7. **att** samverkansgrupper som vill ha egen ekonomi med insamling till eget konto ska uppfylla samma krav som gäller för grupper.
8. **att** årsmötespresidiet från och med årsmötet 2010 har till uppgift att under årsmötet samla in och presentera nomineringar till posterna i valberedningen för årsmötet i samband med val av valberedning.
9. **att** svenska sektionens stadgar ändras enligt följande (ursprunglig text överstruken, ny text kursiverad):

§ 5.2 Till sektionen finns anslutna arbetsgrupper. ~~Varje arbetsgrupp skall erlagga av distriktet beslutad distriktsavgift samt fortlöpande lämna rapport om sin verksamhet.~~ Medlem i arbetsgrupp skall vara medlem av svenska sektionen av Amnesty International. Om arbetsgrupp ej fullgör sina åligganden gentemot sektionen eller om dess verksamhet är oförenlig med Amnesty Internationals åtagande, har styrelsen rätt att upplösa gruppen. Styrelsens beslut om upplösning skall fattas med 2/3 majoritet. Arbetsgrupp som upplösts av styrelsen har rätt att överklaga beslutet inför nästkommande årsmöte.

§ 6.1 Sektionen verkar genom a) årsmöte, b) extra medlemsmöte, c) sektionens styrelse, d) svenska Amnestyfonden, ~~e) distrikt,~~ ~~f) e) arbetsgrupper och g) f) samordnings- och specialgrupper.~~

~~§ 6.3 För stöd och service till distriktets grupper, samordnande av verksamheter inom distriktet och för distriktets representation i budgetprocessen tillsätter varje distrikt årligen genom val ett eller flera distriktsombud.~~

§ 6.5 För att genomföra styrelsens beslut och ge service till distrikt, grupper och medlemmar skall sektionen upprätthålla ett sekretariat.

§ 7.4 Följande handlingar skall utsändas till alla grupper, ~~distrikt~~ och årsmötesdeltagare samt göras tillgängliga för medlemmarna senast fyra veckor före årsmötet:

- styrelsens verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning
- svenska Amnestyfondens styrelses verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning
- revisorernas berättelser avseende sektionen resp fonden
- förslag till dagordning och arbetsordning
- i förekommande fall motioner som inkommit inom föreskriven tid samt styrelsens yttranden över dessa
- i förekommande fall styrelsens förslag till handlingsplan
- styrelsens övriga förslag
- granskningskommitténs rapport om det föregående årets verksamhet
- valberedningens förslag avseende stadgeenliga val (utom val till valberedningen)
- ~~distriktens förslag avseende valberedningen~~

§ 7.6 Avskrift av justerat protokoll skall sändas till alla grupper, ~~distrikt~~ och årsmötesdeltagare senast tio veckor efter årsmötet.

§ 8.3 Avskrift av justerat protokoll skall utsändas till alla grupper, ~~distrikt~~ och mötesdeltagare senast tre veckor efter medlemsmöte.

§ 13.1 Förslag till ändring av sektionens stadgar skall vara styrelsen tillhanda tio veckor före årsmötet och skall med styrelsens yttrande utsändas till alla grupper, ~~distrikt~~ och årsmötesdeltagare senast sex veckor före årsmötet.

Referensgruppen

Uppdragsgruppen som arbetat med organisationsöversynen har under sitt arbete inhämtat synpunkter från en referensgrupp bestående av:

Camilla Berglund, Landsamordnare för Nordafrika

Nils Eriksson, Byring och Bråte i Halmstad

Karin Hede, Specialgruppen Aktionsgruppen mot dödsstraffet (AMD)

Åsa Jacobs, distriktsombud i Dalarna-Gästrikland

Emma Nordin, Amnestyboden i Härnösand

Bengt Törjas, grupp 160 i Lund

Tora Törnqvist, ungdomsgrupp i Göteborg samt ungdomsrådet 2008–2009

Gill Widell, grupp 326 i Göteborg

Tony Öhrling, kassör i distrikt Skåne-Blekinge

Gruppen vill passa på att tacka dem som ingått i referensgruppen!

Sammanställning av gruppernas ekonomi.

Nedanstående tabeller visar de uppgifter som kommit in via de redovisningar som grupper och distrikt har lämnat in till sekretariatet.

SAMMANSTÄLLNINGEN AVSER DE 170 ENHETER SOM REDOVISAT FÖR ÅRET 2008 PER 2008-03-01				
Enhet	Intäkter	Kostnader	Gåvor	Utg. balans
Distrikt	6 667 269	822 880	1 767 871	5 206 582
Specialgrupper	114 334	85 627	0	255 053
Arbetsgrupper	2 149 905	934 836	1 064 009	1 533 609
Summa	8 931 508	1 843 343	2 831 880	6 995 244

SAMMANSTÄLLNINGEN AVSER ALLA ENHETER FÖR ÅRET 2007				
Enhet	Intäkter	Kostnader	Gåvor	Utg. balans
Distrikt	2 494 364	1 257 794	1 650 000	1 080 030
Specialgrupper	107 267	143 966	0	228 352
Arbetsgrupper	2 434 064	1 051 519	1 418 879	2 608 231
Summa	5 035 695	2 453 279	3 068 879	3 916 613

Bilaga:

1. Preliminära stadgar för grupper med egen ekonomi/insamling. Beslut om stadgarnas innehåll kommer att fattas av sektionsstyrelsen snarast efter årsmötet.

BILAGA 1

PRELIMINÄRA STADGAR FÖR GRUPPER MED EGEN EKONOMI/INSAMLING

Dessa stadgar ska antas av grupper och samverkansgrupper inom svenska sektionen av Amnesty International som vill ha egen ekonomi med insamling till eget konto.

§ 1 Namn och relation till den svenska sektionen av Amnesty International

[Namn] (t ex Amnestygrupp 123 i Blomstermåla) är en ideell förening och samtidigt en del av den svenska sektionen av Amnesty International och lyder som sådan under de villkor som regleras i sektionens stadgar.

§ 2 Åtagande

Gruppen ska verka i enlighet med den svenska sektionens stadgar och handlingsplan samt Amnesty Internationals vision och åtagande.

§ 3 Medlemmar

För grupper gäller:

Gruppen står öppen för alla som vill arbeta för de mänskliga rättigheterna utifrån Amnesty Internationals vision och åtagande.

Medlem ska också vara medlem i den svenska sektionen av Amnesty International.

Gruppen är skyldig att hålla en aktuell medlemsförteckning.

Medlem är den som så meddelat gruppens styrelse eller årsmöte samt är aktiv i gruppens verksamhet.

För samverkansgrupper gäller:

Samverkansgruppen står öppen för alla grupper inom den svenska sektionen som vill samverka med andra grupper.

Samverkansgruppen är skyldig att hålla en aktuell medlemsförteckning.

Medlem är den grupp som så meddelat samverkansgruppens styrelse eller årsmöte och som deltar aktivt i samverkansgruppens verksamhet.

§ 4 Årsmöte

Årsmötet, som är gruppens/samverkansgruppens högsta beslutande organ, ska hållas före den 15 februari varje år.

Årsmötets dagordning ska uppta:

- styrelsens verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning
- revisorernas berättelse
- frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
- verksamhetsplan och budget
- eventuella motioner och förslag
- val
- övriga årsmötesfrågor

§ 4.1 Sammansättning

Gruppens/samverkansgruppens årsmöte består av närvarande medlemmar.

§ 4.2 Rösträtt

Alla närvarande medlemmar i gruppen/samverkansgruppen har rösträtt vid årsmötet. För samverkansgrupper gäller en röst per grupp som är medlem.

§ 4.3 Kallelse och möteshandlingar

Medlemmarna ska kallas senast en vecka före årsmötet. Dagordning och övriga möteshandlingar ska finnas tillgängliga för medlemmarna senast en vecka före årsmötet.

§ 4.4 Motioner och styrelseförslag

Medlem har rätt att inlämna motion till årsmötet. Styrelsen kan lämna förslag till årsmötet.

§ 4.5 Valbarhet

Valbar till styrelseledamot är varje medlem. I samverkansgrupper kan varje medlem i någon av de grupper som är medlemmar väljas till styrelseledamot.

§ 4.6 Val, mandattid

Årsmötet väljer:

- Styrelse bestående av ordförande, kassör samt minst ytterligare en ledamot för en mandattid av ett år.
- Revisor/er samt ersättare för denna. Mandattiden är ett år.

§ 4.8 Omröstning

Beslut fattas genom öppen omröstning. Sluten omröstning ska ske vid personval om någon så begär. Röstsedel med fler eller färre namn än det antal som valet gäller är ogiltig. Vid lika röstetal har röstberättigad mötesordförande utslagsröst.

§ 5 Extra medlemsmöte

Styrelsen kan på eget initiativ sammankalla till extra medlemsmöte. Om revisorerna eller mer än hälften av medlemmarna begär det, ska extra medlemsmöte sammankallas. Kallelse ska då ske senast två veckor efter framställningen på sätt som anges i § 4.3. Extra medlemsmöte ska endast behandla de frågor som föranlett dess sammankallande.

§ 6 Styrelse

§ 6.1 Uppgift

Styrelsen är föreningens högsta beslutande organ mellan årsmötena. Den har främst till uppgift att:

- a. leda och samordna verksamheten
- b. ansvara för verksamhetsplanering och ekonomi
- c. anordna årsmöte i enlighet med stadgarna och verkställa årsmötets beslut.

§ 6.2 Sammansättning

Styrelsen består av ordförande, kassör och minst en övrig ledamot. Antalet ledamöter och eventuella ersättare fastställs av årsmötet. Styrelsen är beslutsamlig då minst halva antalet röstberättigade är närvarande.

§ 6.3 Firmatecknare

Styrelsen utser inom sig firmatecknare.

§ 6.4 Styrelsens arbetsformer

Styrelsen fastställer själv sina arbetsformer.

§ 6.5 Gruppsekreterare

Styrelsen utser inom sig en gruppsekreterare som kan, men inte behöver, vara ordföranden. Gruppsekreteraren är kontaktperson gentemot sekretariatet och skall meddela sekretariatet sina aktuella kontaktuppgifter.

§ 7 Revision, ekonomisk redovisning

- Gruppen/samverkansgruppen ska öppet kunna redovisa sin verksamhet och ekonomi.
- Räkenskapsåret ska löpa 1 januari – 31 december.
- Gruppen/samverkansgruppens räkenskaper och förvaltning granskas av dess revisor, som ska avge revisionsberättelse.
- Gruppen/samverkansgruppens verksamhetsberättelse, en ekonomisk årsrapport enligt den av sektionen fastställda mallen och undertecknad av ordförande eller kassör och revisor, samt revisionsberättelse ska inkomma till sekretariatet senast den 15 februari.
- Om föreningens omsättning överstiger SEK 50 000 ska en årsredovisning enligt bokföringslagen, undertecknad av föreningens styrelse, samt revisionsberättelse av en kvalificerad revisor redovisas till den svenska sektionen av Amnesty International senast den 15 februari.

§ 8 Uteslutning

För grupper gäller att de i enlighet med sektionens stadgar kan uteslutas ur den svenska sektionen av Amnesty International efter beslut av sektionensstyrelsen.

§ 9 Upplösning

Gruppen/samverkansgruppen kan upplösas efter beslut av minst 2/3 av de röstande vid ordinarie årsmöte eller

extra medlemsmöte. Fråga om upplösning kan behandlas endast om den tillkännagivits i till alla gruppens/samverkansgruppens aktiva medlemmar utsänd skriftlig kallelse. Upplöses gruppen/samverkansgruppen, tillfaller eventuella tillgångar den svenska sektionen av Amnesty International.

§ 10 Stadgarnas giltighet

Innehållet i dessa stadgar är fastslaget av den svenska sektionens styrelse (datum) och kan ändras endast genom beslut av den svenska sektionens styrelse.

3.7 ONE AMNESTY – GLOBAL FINANSIELL STRATEGI 2010–2016 – FÖRSLAG FRÅN STYRELSEN

Varför styrelsen presenterar detta förslag

En resolution om Amnestys globala finansiella strategi och redovisning kommer att presenteras vid det internationella råds-mötet (ICM) i Turkiet i augusti 2009. Styrelsen vill med detta förslag att svenska årsmötet ska ge den svenska ICM-delegationen ledning för sitt agerande.

Vi vill betona att mycket kan hända på vägen fram till ICM, och att vi ännu inte har några slutgiltiga förslag att ta ställning till. Årsmötets beslut blir därför ett övergripande inriktningsbeslut som fungerar som stöd för delegationen i de internationella diskussioner som kommer att föras innan och under ICM.

Bakgrund

Arbetet med en global finansiell strategi började för ca fyra år sedan. Efter ICM 2005 började IEC utreda hur AI:s pengar flödade igenom rörelsen. Vid ICM 2007 togs beslut 21 och 22 (se bilaga) som säger att ett nytt system för ekonomistyrning och redovisning ska tas fram till ICM 2009. Tanken var att vi, genom att samla våra ekonomiska resurser och fördela dem på ett mer strategiskt sätt, skulle underlätta för AI att investera i de frågor och områden som vi väljer att prioritera i den kommande Internationella handlingsplanen (ISP). Utredningen "Assessment to Distribution" har nu utmynnat i ett förslag till finansiell strategi från den internationella styrelsen (IEC).

Amnestys ekonomi idag

Idag har AI ingen motsvarande finansiell strategi. Det finns en fördelningsnyckel där självförsörjande sektioner/strukturer ger ca 25% av sina intäkter till den internationella rörelsen genom den så kallade "IS-avgiften". Dessa medel går idag till det internationella sekretariatet (IS) och dess tillhörande enheter. En del av pengarna går till International Mobilization Trust (IMT), som bland annat ger ekonomiskt stöd till de sektioner som inte är självförsörjande. Utöver det obligatoriska bidraget är de självförsörjande sektionerna/strukturerna relativt fria att redovisa och disponera sina medel som de vill.

Under den gällande ISP:n har Amnestys intäkter globalt ökat med omkring 8% årligen. Trots att vi har fokuserat på att växa ekonomiskt även utanför de stora västsektionerna, har vi inte lyckats öka antalet självförsörjande sektioner/strukturer.

För de sektioner/strukturer som inte är självförsörjande, utan stöds genom IMT, finns regler för hur detta stöd får användas och hur sektionerna ska redovisa till IMT. De självförsörjande strukturerna/sektionerna kan däremot använda Amnestys medel på det sätt man anser bäst. Detta innebär att vi på internationell nivå inte kan redogöra för vilka resurser som rörelsen lagt på olika aktiviteter och områden för att uppnå de strategiska mål som ICM beslutat om när den gällande ISP:n antogs. Detta ses som ett problem för de ansträngningar som nu görs för att skapa "One Amnesty".

Förslaget

Utredningen "Assessment to Distribution" föreslår att man ser på de pengar Amnesty samlar in som att de tillhör rörelsen som helhet oavsett var i världen insamlingen sker. Tanken är att vi alla ska förstå hur de resurser vi har globalt används. Detta kommer att göra oss mer transparenta så att vi kan redovisa för våra medlemmar och givare hur vi använder våra insamlade medel. Konkret så föreslår utredningen, och IEC:s förslag till finansiell strategi, ett antal förändringar som påverkar hela Amnestys ekonomiska system. De viktigaste av dessa är:

1. Ett gemensamt sätt att redovisa våra intäkter införs.
2. "IS-avgiften" ökar från dagens 25% till 50% av sektionernas intäkter. Avgiften ska öka stegvis under 6 år, d v s under nästa handlingsplansperiod. Här ska dock beaktas att alla dessa medel inte ska gå till IS utan till ändamål för den internationella rörelsen som helhet. Det är här viktigt att känna till de förändringar som pågår gällande IS operativa arbete. Det arbete som IS idag bedriver kommer i framtiden att spridas ut på sektionerna och andra strukturer inom organisationen. Det betyder att svenska sektionen till exempel kan få i uppgift att utveckla kampanjer för hela Amnesty eller arbeta med ett globalt fundraisingprojekt, och bli ekonomiskt kompenserade för detta av IS.
3. Tio miljoner Euro av rörelsens reserver ska frigöras för att stärka Amnesty i områden där vi idag inte är så starka (Brasilien, Indien m.fl.) så att vi kan växa ännu mer.

Styrelsens kommentarer

Styrelsen ser positivt på att en större del av de medel som globalt samlas in av rörelsens alla självförsörjande sektioner går till en gemensam budget. En större gemensam ekonomi kommer att underlätta för Amnesty att uppfylla målen i handlingsplanen och är en förutsättning för förverkligandet av visionen "One Amnesty". Om vi ska kunna växa i Syd, måste det finnas resurser till

detta. Vi välkomnar också att man fokuserar på transparens och gemensam redovisning. Detta är viktigt för vår trovärdighet och för att kunna säkerställa att våra resurser hamnar där de bäst behövs.

Samtidigt konstaterar vi att det inte har gjorts någon konsekvensanalys av dessa förslag på internationell nivå. Det gör också att det är mycket svårt att analysera vad förändringarna skulle betyda för svenska sektionen och för övriga rörelsen. Våra tankar summeras bäst genom följande frågor, som vi kommer att lyfta i internationella sammanhang under våren och förhoppningsvis ha en del svar på till årsmötet i april.

1. *Kan IS hantera så kraftigt ökade resurser på ett effektivt sätt med tanke på den relativt korta omställningstiden?*
2. *Är det självklart att vi uppnår tillväxt i Syd genom stora ekonomiska satsningar?*
3. *Vem kommer att ha bestämmanderätt över de medel som samlas in?* Enligt förslaget tillhör i framtiden alla insamlade medel den globala rörelsen men 50% stannar hos sektionen/strukturen som samlat in dem. Det är viktigt att veta om sektionerna fritt får disponera kvarvarande medel eller ej, då detta är en förutsättning för att sektionerna ska kunna planera sin ekonomi och verksamhet.
4. *Vilka kriterier ska gälla avseende upplösning av reserver?* Olika sektioner har olika behov av reserver.
5. *Är fördelningen 50%–50% den optimala och i så fall varför?* Hur ser analysen ut? Här kan man måla upp olika scenarier för sektionerna. Förslaget räknar med en stadig tillväxt på 7% per år. Om svenska sektionens fundraisingkostnader skulle förbli desamma, procentuellt sätt, kan det komma att innebära svårigheter att växa från dagens nivå. Det kan också betyda att fundraisingverksamheten behöver utökas i relation till övrig verksamhet, trots att resurserna totalt inte ökar. Om å andra sidan tillväxten blir högre än 7%, kostnaderna för fundraising sjunker proportionellt och om vi får tillbaka en del resurser från den internationella rörelsen genom de operativa förändringar som beskrivits ovan så är helt andra scenarier aktuella.
6. *Är omställningstiden tillräcklig för att sektionerna ska hinna ställa om sina ekonomier och sin verksamhet utan för stora kostnader eller skador för verksamheten?*

Som avslutning vill vi understryka att en större global ekonomi ställer krav på att ISP:n följs av tydliga mätbara mål (operativ plan och etappmål) samt en tydlig demokratisk beslutsstruktur. Det är inte enbart så att sektioner/strukturer är ansvariga för att redovisa till den globala rörelsen utan den globala rörelsen är också redovisningsansvarig mot medlemmar och givare.

Förslag till beslut

att svenska sektionen ska verka för ett beslut i den anda som förslaget om ny finansiell strategi föreslår samt att vi ska värna om att:

1. Den procentuella fördelningen och omställningstiden som denna fördelning ska uppnås på inte får leda till att de självförsörjande sektionernas tvingas till djupgående förändringar av sin verksamhet på kort sikt.
2. Sektionerna/strukturerna även fortsättningsvis ska ha fullt ansvar för de medel som stannar på nationell nivå.
3. Upplösningen av reserver ska ske enligt tydliga kriterier och med maximal respekt för varje sektionens specifika behov.

Referenser

ICM 2007 Beslut 21: Assessment to Distribution

ICM 2007 Beslut 22: Enhancing AI's Financial Architecture

Circular 7 Implementing One Amnesty IEC proposal on "Assessment to distribution"

